

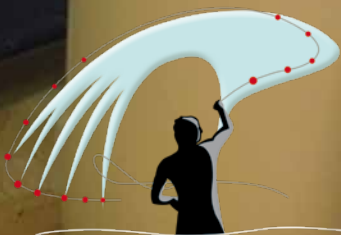
Onderweg

In gebed en gedachten
bij de mensen in

TIENDE JAARGANG
10

Oekraïne.

Jaargang 10, nummer 4

Periode 14 mei t/m 3 juli 2022

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 5: 24 juni 2022

Betreft periode 2 juli t/m 21 augustus 2022

Inleveren kopij tot 3 juni 2022

Colofon

Zie pagina 12.

Inhoud

Cover: In gebed voor Oekraïne

2 Voorwoord**3 Van de pastores****Heilig-Hartmaand****4 De Passie****5 Van de bestuurstafel****Parochiële startviering****6 PCI/Caritas****Vrijwillige bijdrage Onderweg****7 Op bedevaart naar Lourdes****Bijeenkomst synodale kerk****8 Heiligverklaring Titus Brandsma****9 In de spotlights****10 SILA****Koninklijke onderscheiding****Oproep koor Marinata****11 Oekraïne****Week Nederlandse Missionaris****12 Colofon****Aandacht voor****13 Bijlage vieringschema****14 en 15 Vieringschema****16 en 17 Kids & Teens****18 t/m 31****Uit de geloofsgemeenschappen****32 Een kaarsje bij Maria in Olburgen**

Voorwoord

Terwijl het voorjaarsgroen doorbreekt zijn we op weg naar Pinksteren, het feest waarbij de uitstorting van de Heilige Geest over de apostelen wordt gevierd. De gebeurtenis die ook wel wordt gezien als het begin van de Kerk. Uiteraard is er in dit nummer van *Onderweg* aandacht voor dit hoogfeest. Diaken Anton Bos schrijft een mooi persoonlijk verhaal over zijn ervaring met de Heilige Geest. Een ander iemand die zeer geïnspireerd was door de Heilige Geest was Titus Brandsma, de Nederlandse priester die deze maand heilig wordt verklaard door paus Franciscus. Titus Brandsma bleef zijn principes en idealen trouw zelfs in de meest verschrikkelijke omstandigheden en tegelijkertijd wist hij ook nog anderen op te beuren en te inspireren. Daarmee is hij een voorbeeld voor velen. Ook voor zijn heiligverklaring aandacht in dit nummer.

Tegelijkertijd hebben we sinds eind februari te maken met een grote en weerzinwekkende oorlog op Europese bodem, die ons allen raakt en bezighoudt. Hoe lang gaat dit nog door? Waar eindigt deze oorlog? En hoe anders zal de wereld eruit komen te zien in de komende jaren, want dat deze oorlog de tegenstelling tussen Oost en West zal vergroten staat wel vast. Ook de vraag wat wij als Kerk voor de vele vluchtelingen kunnen doen, moeten we stellen.

De tijden zijn niet gemakkelijk, maar we mogen hopen en vertrouwen dat de Heilige Geest ons en onze leiders, wijsheid, inzicht, raad en sterkte geeft om deze beproeving zo goed mogelijk te doorstaan om uiteindelijk toch tot een vreedzamere wereld te komen.

Hans Limbeek

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas
Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
en uitvaart 06 103 19 638**

Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen!

Een uitdrukking die wij allemaal kennen; het schoot door mijn hoofd tijdens de paaspreek van pastoor Scheve in de paaswake. Van Pasen tot Pinksteren hebben wij 50 dagen de tijd om te beseffen wat Pinksteren inhoudt. En dan heb je ook Hemelvaart nog, met de noveen tot Pinksteren. Met Pinksteren wordt aan ons de Heilige Geest geopenbaard. De Heilige Geest, de Helper, de Trooster: een lastig begrip en zo ongrijpbaar. Hoe werkt die Geest? Wanneer ervaar je de werking van die Geest? Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen?

Donderdag 21 mei, 13 jaar geleden, was het Hemelvaartsdag. Samen met mijn zoon van toen 11 jaar was ik aan het dauwtrappen, wandelend wel te verstaan. We liepen rond 6 uur in de morgen op een pad aan de rand van het bos langs een weiland. Dat weiland liep door in een inham in het bos. Het was koud en het had licht gevoren. Wij stopten en keken over dat weiland; de dauwdruppels hingen aan het lange gras. Ik moest denken aan het wijwater van de paasnacht. Wat dichterbij naar het bos lag een witte laag rijp over het gras. Ik moest denken aan het manna in de woestijn. In de inham van het bos hing een laag grondmist. Ook hier is het wierrookvat gebruikt, zo ging het door mijn hoofd. En midden in die mistlaag stonden drie reeën ons aan te kijken; Vader, Zoon en Heilige Geest, was mijn gedachte. We keken naar de rand van het bos met zijn statige beuken, met enorme stammen die als zuilen omhoog rezen, uitlopend in takken als ribben van een gewelf, met daarboven het prachtig blauwe hemelgewelf. In dat blauwe gewelf dreven een aantal witte wolken. Met wat fantasie zou je zo een engeltje over de rand

kunnen zien kijken. Dit is toch de mooiste kathedraal die er bestaat, zo gingen op die ochtend mijn gedachten. Op dat moment trok mijn zoon mij aan mijn hand en zei: "Pappa, mooi hè." Toen besepte ik: hier werkt, voor mij, de Heilige Geest! Als alle dingen samenvallen, dan beseffen we pas goed wat er allemaal gebeurt of is gebeurd. Als alles samenvalt dan worden de dingen helder! Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen wordt het duidelijk.

Pinksteren is en blijft een moeilijk feest. Wij hebben 50 dagen om van Pasen tot Pinksteren te komen. De Heilige Geest is ongrijpbaar, maar op de meest onverwachte momenten, als heel veel dingen samenkomen, kun je tot het besef komen: hier was de Heilige Geest werkzaam.

De Heilige Geest, zo leren wij, geeft ons wijsheid, inzicht, raad, sterkte, kennis

vroomheid en ontzag voor God. Die Geest werkt via ons allemaal. De werking van de Geest kunnen we voelen in de manier waarop de zeven gaven van de Geest worden gebruikt. Al deze gaven van de Geest hebben wij nodig om die andere twee typering van de Geest in onszelf te voelen en waar te maken, de Helper en Trooster. Bovenal is de Heilige Geest de Helper en de Trooster die wij kunnen ontmoeten in onze naasten.

Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen! Dan heeft de Heilige Geest zijn werk gedaan! Mooi dat die Heilige Geest ook werkzaam is op het moment dat er aan je hand getrokken wordt en er gezegd wordt: "Mooi hè!" Mag de Heilige Geest bij ons allemaal op een mooie en verrassende manier werkzaam zijn! Zalig Pinksteren!

Diaken Anton Bos

Waarom is juni de Heilig-Hartmaand?

Na de Mariamaand mei staat juni in de Kerk bekend als de Heilig-Hartmaand. Deze traditie stamt uit de 17e eeuw. De Franse religieuze Margaretha Maria Alacoque zag in een visioen Christus met een bloedend hart. Dat werd uitgelegd als een symbool voor het verdriet van Christus om de vele mensen die zijn liefde afwezen. Op initiatief van Margaretha kwam er een speciale dag om het Heilig Hart van Jezus te vereren: de vrijdag na het octaaf van Sacramentsdag ofwel de derde vrijdag na Pinksteren. In 1672 werd het feest van het Heilig Hart van Jezus voor het eerst in Frankrijk gevierd. In 1765 werd het door Rome erkend en in 1856 als feestdag voor de hele Kerk voorgeschreven. Omdat de derde vrijdag na Pinksteren bijna altijd in juni valt, groeide langzaam ook het gebruik om die hele maand als Heilig-

Hartmaand te beschouwen. Eind 19^e eeuw kwam daar het gebruik bij om Heilig-Hartbeelden te plaatsen: in de openbare ruimte en in veel huiskamers.

De Passie 2022

Op vrijdag 15 april jl. werd in de Christus Koningkerk in Vorden voor de zevende keer het lijdensverhaal van Jezus voor het voetlicht gebracht, ook nu weer in de vorm van twee eigentijdse uitvoeringen van de passieviering. Het thema dit jaar was: 'Ken je mij?' Jezus stelt ons de vraag: "Ken je mij?" Hem kennen betekent dat je je bewust bent van wat de medemens doet en voelt, dat je de mens herkent die een beroep op je doet en dat je onderkent wat er in de ander omgaat en wat de ander beweegt. Jezus kennen, betekent dat je je medeverantwoordelijk voelt voor wat er in de samenleving gebeurt en dat je werkt aan wederzijds begrip en respect.

Voorafgaand aan de passieviering van 15.00 uur was er een stille tocht ter herdenking van de vele slachtoffers van de coronapandemie en van de oorlog in Oekraïne.

VAN DE BESTUURSTAFEL

Helaas moet ik schrijven dat de oorlog in Oekraïne nog in volle gang is en dat er nog lang geen uitzicht is op een oplossing. Voor de inwoners van dat land hoop ik dat de vrede spoedig mag terugkeren.

Op maandag 4 april jl. heeft in Dorpshuis De Horst in Keijenburg een platformavond plaatsgevonden. De druk bezochte bijeenkomst was speciaal bestemd voor de leden van de locatieraden en pastoraatgroepen. In totaal waren 58 personen aanwezig. De bijeenkomst werd geleid door de procescoördinatoren Harry Bisseling en Cor Peters. Via een PowerPointpresentatie werden we door de avond geleid met als belangrijkste thema's: korte terugblik op de platformavond van 24 november 2021, de gesprekken met alle geloofsgemeenschappen en de notitie 'De parochie HH. Twaalf Apostelen op een kruispunt'. De afgevaardigden van de verschillende geloofsgemeenschappen lieten zich uit over de slechte manier waarop de boodschap van de kerksluitingen op 24 november was gepresenteerd. Het waarom van het besluit om kerken te sluiten is niet overgekomen. Onderdeel van het waarom is onder andere

dat door een tekort aan voorgangers vaak geen vieringen kunnen worden aangeboden. De in het beleidsplan 2018-2021 weergegeven toekomstvisie is wel bekend, maar de locaties hebben dit niet opgepakt. "Wij redden het nog wel", was bij verschillende geloofsgemeenschappen de slogan. "Wij voldoen immers nog aan de drie pijlers: voldoende vrijwilligers, kerkgangers en financiën". Ook werd er stilgestaan bij het onderwerp parochiecentrum. Het bleek moeilijk – ook na lezing van de notitie – om het thema 'De parochie HH. Twaalf Apostelen op een kruispunt' met open vizier tegemoet te treden. Harry Bisseling nam de aanwezigen mee in de belangrijkste onderwerpen in de notitie: de motieven, de geloofsgemeenschappen en de gebouwen. Bij elk onderwerp was er gelegenheid vragen te stellen en daar werd gretig gebruik van gemaakt. Een verslag van deze avond, begeleid door een notitie met onderwerpen die verdieping nodig hebben, wordt binnenkort naar de locaties toegezonden. Daarnaast is er een extra bijeenkomst gepland op zaterdag 14 mei 2022 van 10.00 uur tot 14.00 uur, opnieuw in Dorpshuis De Horst in Keijenburg.

Op dit moment bestaat het parochiebestuur uit vier personen, een

voorzitter, secretaris, penningmeester en portefeuillehouder gebouwen/begraafplaatsen. Er zijn vacatures voor de portefeuilles communicatie, personeels- en vrijwilligerszaken en vicevoorzitter. Per 1 september loopt de derde termijn van de portefeuillehouder gebouwen/begraafplaatsen af en kan hij niet meer worden herbenoemd. Volgens het "Algemeen reglement voor het bestuur van een parochie van de RK kerk in Nederland" dient een parochiebestuur uit minimaal vijf personen te bestaan. We komen dus nu al één bestuurslid tekort en vanaf september zijn dat er twee. In deze voor de parochie moeilijke tijden kan het onderbezette parochiebestuur wel ondersteuning gebruiken. Mocht u uw talenten willen inzetten voor onze parochie, dan verzoeken wij u contact op te nemen met een lid van het bestuur.

In het volgende nummer van *Onderweg* zal ik u informeren over het financiële resultaat van 2021.

Kees Koersvelt,
penningmeester parochiebestuur

Parochiële startviering

Op 6 september 2020 zou voor de vijfde keer de parochiële startviering georganiseerd worden in de Christus Koningkerk te Vorden. De werkgroep van het cluster Quintus had 'Vasthouden en vernieuwen' als thema vastgesteld. Er werd een logo met 'handen' ontworpen, handen die kunnen vasthouden en vernieuwen. Maar de coronapandemie gooide roet in het eten. We zijn nu twee jaar verder. De coronapandemie heeft veel verdriet gegeven. Verschillende parochianen zijn aan de gevolgen van corona overleden. Anderen zijn ernstig ziek geweest. Zo ook onze pastoor Harry Scheve die nog steeds kampt met de gevolgen hiervan. De pandemie is grotendeels verdwenen, maar in onze parochie is door de aangekondigde kerksluitingen wel een grote verandering op komst. In de komende parochiële startviering sorteren we al voor op de toekomstige situatie door bij de invulling van de viering

- nog meer dan in het verleden - met parochianen uit verschillende locaties samen te werken. De werkgroep is al begonnen met de voorbereiding.

Parochiële startviering
zondag 4 september 2022 (10.00 uur)
in de Christus Koningkerk te Vorden

In de eucharistieviering zal het breed parochieel team voorgaan. Na de viering is er een gezellig samenzijn en zijn er activiteiten. De startviering is voor jong en oud. De communicantjes die in mei 2022 de Eerste Heilige Communie hebben ontvangen, zullen met hun ouders worden uitgenodigd, en krijgen een taak in de viering. Voor alle aanwezige kinderen is er een nevendienst.

De viering wordt muzikaal ondersteund door een parochieel gelegenheidskoor o.l.v. onze kerkmusicus Joop van Goozen. De dirigenten van alle kerkkoren van onze

parochie hebben reeds een uitnodiging ontvangen om bij hun zangers/zangeressen na te gaan wie er mee wil zingen. Ook parochianen die geen lid zijn van een kerkkoor kunnen zich aanmelden bij het parochiesecretariaat. In het volgende nummer van *Onderweg* kunt u nadere informatie lezen.

Door met alle geloofsgemeenschappen van onze parochie bijeen te zijn en samen te vieren zoeken we de verbinding met elkaar. Het thema van de parochiële startviering 2022 is dan ook 'Verbinden en vernieuwen'. Op de posters en het vieringboekje staat het logo 'Handen' van dit thema afgedrukt, handen die willen verbinden maar ook willen vernieuwen. Wij hopen op 4 september veel parochianen te zien in deze bijzondere viering.

Namens pastoraal team en
parochiebestuur, Ineke Peterse

Oekraïne

Toen ik in februari het PCI-artikel voor het vorige nummer van *Onderweg* schreef, wist de wereld nog niet dat Poetin een oorlog in de Oekraïne een rechtvaardigde oorlog vond. Er was weliswaar sprake van een troepenmacht langs de grens met Oekraïne, maar slechts weinig mensen konden zich voorstellen dat Poetin de oorlog daadwerkelijk aan het voorbereiden was.

Nu zit Oekraïne midden in die oorlog en wordt het land heldhaftig verdedigd. In een deel van het land hebben de Russen zich teruggetrokken en lijkt het normale leven weer een beetje op gang te komen. In andere delen wordt nog hard gevochten en weten we niet of het leger van Oekraïne uiteindelijk stand zal houden. Oorlogen kennen alleen maar verliezers en met name de gewone burgers raken ontheemd. Sommige vluchtelingen zoeken hun (verwoeste) woning weer op in Kiev of andere steden en boeren zijn alsnog hun land gaan inzaaien met graan. Een trieste vaststelling is, dat Rusland met raketten vanaf eigen grondgebied de steden nog steeds bestookt en enorme schade aanricht aan de gebouwen en infrastructuur. Het menselijk leed is enorm. Veel mensen voelen zich niet meer veilig in eigen land en hebben met slechts enkele bezittingen, verpakt in een koffer of rugzak, een veilig heenkomen gezocht in Europa. Zo zijn er ook duizenden Oekraïners in Nederland terechtgekomen. Afgaande op de publiciteit over die vluchtelingenstroom worden ze warm ontvangen en hebben gemeenten een verantwoordelijkheid gekregen voor de huisvesting van de vluchtelingen. De nationale inzamelactie giro 555 is een succes.

Toen we als bestuur een donatie aan giro 555 bespraken, kwam het idee op tafel of we zelf niet huisvesting konden aanbieden, want in onze parochie staan gebouwen geheel of gedeeltelijk leeg. Als PCI/Caritas hebben we zelf geen gebouwen die we beschikbaar kunnen stellen, maar na kort overleg met het parochiebestuur hebben we de voormalige woning van het schoolhoofd

in Drempt beschikbaar gesteld gekregen. Na overleg met het gemeentebestuur van Bronckhorst kregen we het fiat om de woning geschikt te maken voor de huisvesting van vluchtelingen. We moesten ons richten op half april.

Er werd snel een plan de campagne gemaakt en met de uitvoering gestart. De woning werd bezocht en bekeken op wat er zoal moest gebeuren. Met Bennie P., de plaatselijke vertegenwoordiger van de PCI/Caritas, en Henrie B., de beheerder van de woning, werden afspraken gemaakt met als doel rond half april de woning voor de vluchtelingen geschikt te hebben. Middels een brief zijn alle inwoners van (Achter)Drempt op de hoogte gebracht en uitgenodigd om naar een voorlichtings- resp. inloopavond te komen. We hebben ruim 20 mensen mogen verwelkomen. Omdat het huis geheel leeg was, werd bij de kringloop van sponsororganisatie 'Zutphense Hand' een complete huisraad aangeschaft en kregen we aanbiedingen voor meubels en huishoudelijke artikelen. Als ik dit schrijf, vlak voor Pasen, is het huis helemaal ingericht en kunnen we zes vluchtelingen verwelkomen. In een tijdsbestek van enkele weken hebben we deze spontane actie

kunnen realiseren dankzij de enorme medewerking van parochianen en de plaatselijke bevolking. Er werd gerepareerd, geschilderd en gesaust, verhuist, de tuin opgeknapt en op tijd was er koffie met ... Vanaf deze plek wil ik alle vrijwilligers hartelijk dankzeggen voor die geweldige medewerking. Dát is ook Caritas! We hopen dat de vluchtelingen zich straks thuis gaan voelen in de woning en in het dorp. We beseffen goed dat de vluchtelingen het fijn zullen vinden om veilig te kunnen wonen, maar ook dat de trauma's die de oorlog met zich mee heeft gebracht en nog steeds meebrengt enorm zullen zijn. In samenwerking met de gemeente zullen we proberen waar mogelijk daarop te anticiperen.

Wellicht is er in de nabije toekomst opnieuw aanleiding om in ons parochieblad over dit vluchtelingenproject te schrijven. Ik zal dan niet meer de schrijver zijn. Na bijna negen jaar voorzitter te zijn geweest van de parochiële Caritas/PCI zit de maximale benoemingstermijn erop. Een van de andere bestuursleden zal mijn taak overnemen. Ik heb altijd met plezier een stukje geschreven om het werk van de Caritas/PCI onder uw aandacht te brengen.

Met het vluchtelingenproject wordt de begroting met een onvoorziene uitgave aangesproken. En we weten nog niet hoelang we voor het project kosten moeten maken en wat de uiteindelijke uitgaven zullen zijn. Het zou fijn zijn als u als lezer van *Onderweg* ons financieel ondersteunt door een bijdrage op onze bankrekening IBAN: NL55 RABO 0159 7997 75 over te maken. Bijdragen zijn in principe aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. We zijn een zogenoemde ANBI-instelling. Voor meer informatie verwijst ik u naar onze website. Van harte aanbevolen!

*Th.A.L. Venneman.,
voorzitter PCI van parochie
HH. Twaalf Apostelen*

Vrijwillige bijdrage *Onderweg*

Evenals voorgaande jaren maken wij u ook dit keer weer attent op de mogelijkheid een vrijwillige bijdrage te geven aan het parochieblad *Onderweg*. Het blad is al tien jaar lang een gewild medium van de parochie HH. Twaalf Apostelen om u te informeren over uiteenlopende en

interessante onderwerpen. De afgelopen jaren heeft uw financiële bijdrage er mede toe geleid dat wij u deze vorm van communicatie kunnen aanbieden. Met een gift kunt u ons parochieblad, dat eind dit jaar de elfde jaargang ingaat, in de huidige vorm in stand houden.

In de bijgesloten flyer staan verschillende mogelijkheden een bijdrage te doen. Mogen wij weer op uw steun rekenen?

Redactie 'Onderweg'

Op bedevaart naar Lourdes

Door het coronavirus is reizen naar het buitenland een tijdlang niet mogelijk geweest. Maar nu de ontwikkelingen zich ten goede hebben gekeerd en buitenlandse reizen weer tot de mogelijkheden horen, is de Lourdeswerkgroep gestart met de voorbereidingen voor een 9-daagse familiereis per touringcar van zaterdag 22 oktober t/m zondag 30 oktober 2022.

In oktober dit jaar biedt de parochie u de mogelijkheid om op bedevaart naar Lourdes te gaan. In de herfstvakantie (van zaterdag 22 oktober t/m zondag 30 oktober) zullen wij 's nachts per touringcar (met twee chauffeurs!) naar de bedevaartplaats Lourdes rijden. Deze familiereis is geschikt voor zowel gezinnen als ouderen. De groepsreis wordt verzorgd door een met bedevaartreizen naar Frankrijk bekende reisorganisatie.

De Lourdeswerkgroep onder leiding van geestelijk verzorger Riekje Rijk zorgt voor de reisbegeleiding, ook het pastorale gedeelte ervan. Met een minimum van 35 reizigers, inclusief de begeleiding, is het mogelijk deze reis te maken. Er is geen medische begeleiding aanwezig, maar wel hulp bij het plaatsen van de koffers en het inchecken in de hotels.

De reissom bedraagt € 750,00 per persoon op basis van volpension De toeslag voor een éénpersoonskamer is € 120,00.

De reissom is inclusief

- vervoer per luxe touringcar Comfort Class voorzien van alle faciliteiten
- 6 overnachtingen in een goed hotel in Lourdes op basis van volpension
- toeristenbelasting
- opstapplaats in Zutphen
- reserveringskosten

De reissom is exclusief

- reis- en ongevallenverzekering
- annuleringsverzekering
- entreegelden/excursies
- calamiteitenfonds à € 2,50 per deelnemer

In Lourdes is er natuurlijk aandacht voor het Heiligdom van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, het gebied rond de Grot van Massabielle. We zullen verschillende kerken bezoeken, waaronder de grote basiliek van Pius X. Tevens is er een

viering bij de grot en zullen wij de lichte sacramentsprocessie bidden en lopen. Ook gaan wij een dag de Pyreneeën in om te genieten van de mooie bergachtige omgeving.

Informatieavond

Voorafgaand aan de reis is er een informatieavond. Deze zal gehouden worden op **dinsdag 20 juni 2022 in de parochiezaal van de Christus**

Koningkerk, Het Jebbink 8 in Vorden. Aanvang 19.30 uur.

Heeft u nog vragen, dan kunt u deze mailen naar Paulien van de Vaart, e-mail: paulien0908@live.nl of bellen naar Huub Winkeler, telefoon 06 - 537 098 93.

Uw eventuele vooraanmelding kunt u doorgeven via genoemd mailadres. De officiële aanmeldingsmogelijkheid volgt later.

Uiteraard wordt deze reis georganiseerd onder voorbehoud van de ontwikkelingen rond het coronavirus! Datum, reistijden en prijzen zijn daarom onder voorbehoud.

*Namens de Lourdeswerkgroep,
Huub Winkeler*

Synodale kerk

Op uitnodiging van het pastoraal team waren op 17 maart jl. in 'Ons Huis' in Hengelo parochianen bijeengekomen om – als voorbereiding op de Bisschoppensynode 2021/2023 – met elkaar en met gespreksleider Sjoerd van Geffen in gesprek te gaan over de synodale kerk. Synodaal betekent 'samen in overleg'. De missie van de kerk is dan ook een zaak van ons allemaal: kerk-zijn is samen optrekken, ieder met zijn eigen taak en verantwoordelijkheid en met zijn eigen talent en levenservaring.

Over twee vragen werd aan verschillende tafels geanimeerd gesproken.

1 Hoe zijn we tot nu toe als Christenen samen op weg binnen onze gemeenschap en met de grote mensenfamilie?

Als Christenen zijn we samen op weg, maar niet iedereen gaat mee. We richten ons voornamelijk op gelijkgestemden en verliezen

gemakkelijk mensen die aan de kant staan uit het oog. Moeten we ons blijven richten op onze eigen groep of moeten we mensen van buiten onze groep erbij betrekken? We kunnen helaas niet alles doen wat we willen. Hoe maken we een keuze? Speelt God daarbij een rol? Door middel van innovatief pastoraat willen wij mensen bereiken en enthousiasmeren, onder andere door laagdrempelige diensten, geloofsgesprekken en diaconale activiteiten.

2 Hoe kunnen we in de toekomst als Christenen groeien in het samen op weg gaan binnen onze kerkgemeenschap en met de grote mensenfamilie?

Er zijn veel ideeën over hoe we als Christelijke gemeenschap kunnen groeien. Bijvoorbeeld door andersoortige vieringen aan te bieden, ook in het eucharistisch centrum: vieringen waar ruimte is voor eigen inbreng, gesprekken en uitwisseling.

We zijn niet alleen op zondag katholiek, maar ook op andere dagen van de week. Hoe geven we buiten de vieringen gestalte aan ons geloof? En wat doen we buiten de vieringen om aan dienstbaarheid en leren? Met wie voeren wij (nog) een geloofsgesprek?

De avond heeft ons geleerd dat het fijn is om samen over het geloof te praten en naar elkaar te luisteren.

De heiligverklaring Titus Brandsma

Op 15 mei zal de Nederlandse priester Titus Brandsma (1881-1942) samen met negen anderen heilig worden verklaard. Kardinaal Eijk spreekt van 'een bijzonder en groots moment in de Nederlandse kerkgeschiedenis'. Wie was deze heilige held eigenlijk?

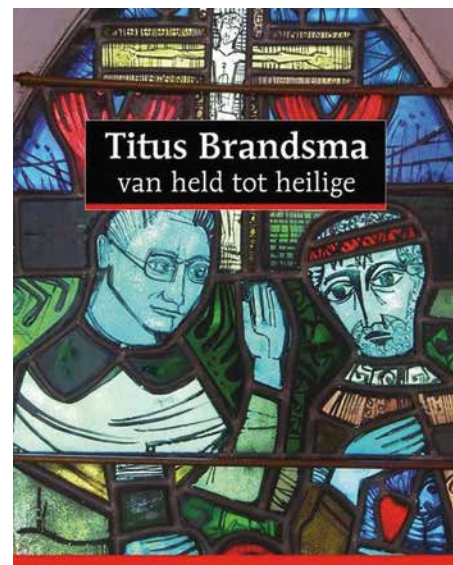
Titus Brandsma werd op 23 februari 1881 geboren in het Friese Ugoklooster als Anno Sjoerd Brandsma. Nadat hij van 1892 tot 1898 het gymnasium had gedaan trad hij in 1898 in bij de karmelieten waar hij de kloosternaam Titus aannam. Op 3 oktober 1899 legde hij zijn kloostergeloften af. Zes jaar later, in 1905, werd hij tot priester gewijd. Nadat hij in 1909 in Rome was gepromoveerd tot doctor in de filosofie werd hij docent aan de karmelietenopleiding in Oss. Tegelijkertijd was hij journalist. Hij richtte het blad Carmelrozen op, dat zich vooral richtte op spiritualiteit. Maar de meeste bekendheid verwierf hij als hoogleraar filosofie aan de in 1923 opgerichte Katholieke Universiteit van Nijmegen. Daar legde hij ook de basis voor het wetenschappelijk onderzoek van de vroomheidsgeschiedenis en het Titus Brandsma-archief, dat nog steeds een belangrijke bron is voor onderzoekers van de Moderne Devotie.

In Nijmegen was hij verder actief met de stichting en bouw van het Karmelklooster Doddendaal, en ondertussen reisde hij per

trein stad en land af voor lezingen over de mystiek. Schrijver Godfried Bomans, een oud-student van de Radboud Universiteit, typeerde hem hierom als 'de mysticus met het treinabonnement'.

Titus Brandsma heeft het gevaar van het opkomende nationaalsocialisme al vroeg doorzien en besteedde er verschillende colleges aan. Zo was hij medio 1936 enige tijd lid van het door Nederlandse geleerden en kunstenaars opgerichte Comité van Waakzaamheid tegen het nationaalsocialisme. Later, tijdens de bezetting, spoorde hij samen met kardinaal De Jong de katholieke kranten en tijdschriften aan om advertenties te weren van organisaties die dichtbij de nationaalsocialistische ideologie stonden - een actie die de bezettende overheid in het verkeerde keelgat schoot. Het leidde tot zijn arrestatie in januari 1942, gevolgd door een martelgang langs Scheveningen, Amersfoort en Kleve, die zou eindigen in Dachau.

Ondanks de extreme omstandigheden bleef Titus standvastig overeind op zijn geestelijke weg. In zijn cel in Scheveningen vond hij de ware eenzaamheid die hij in het klooster nooit had ervaren. In de verschillende kampen was hij een voorbeeld voor zijn medegevangenen, die hij ondersteunde in het behoud van hun innerlijke

waardigheid. Totaal uitgeput door de barre omstandigheden overleed hij op 26 juli 1942 in het concentratiekamp.

Titus werd in 1985 zalig verklaard door Paus Johannes Paulus II, vanwege het martelaarschap in zijn heldhaftig verzet tegen het nazisme en zijn overlijden in Dachau.

Later heeft een door de paus ingesteld team van medisch adviseurs zich gebogen over de genezing van pater Michael Driscoll, karmeliet uit Palm Beach (Florida), die leed aan een agressief en kwaadaardig melanoom met uitzaaiingen in het lymfestelsel. Zijn religieuze gemeenschap startte een intensieve gebedsactie voor zijn genezing op voorspraak van Titus Brandsma.

Het team van medisch adviseurs noemde eind november 2019 de genezing van Driscoll 'uit wetenschappelijk oogpunt onverklaarbaar'. Op 25 mei 2021 heeft de *Commissie van Theologen van de Congregatie voor de Zalig- en Heiligverklaringen* de onverklaarbare genezing van Michael Driscoll erkend als wonder dat is geschied op voorspraak van Titus Brandsma. Het is deze erkenning die ervoor zorgde dat er niets meer in de weg staat om Titus deze maand heilig te verklaren.

Hans Limbeek

Sylvia Jaaltink 'Er is meer tussen hemel en aarde!'

Het heeft door de coronapandemie even geduurd, maar binnenkort doet een aantal kinderen in onze parochie weer de Eerste Heilige Communie. Sylvia Jaaltink leidt al vijftien jaar de EHC-voorbereidingsgroep in Keijenborg, een groep die zich in de loop der jaren heeft uitgebreid met Hengelo en de hele Vijfslag (Olburgen, Drempt, Steenderen, Baak en Vierakker). Sylvia woont sinds een paar jaar in 's-Heerenberg, de stad waar ook haar werkgever Katja Fassin gevestigd is. Op de tweede dag van de Goede Week heb ik een gesprek met haar in haar woning op de uitlopers van de Montferlandse heuvels.

Als we aan de keukentafel zitten blaft Sylvia's hond. 'Dat betekent dat hij zijn water op heeft,' lacht Sylvia. Terwijl ze het dier water geeft vraag ik haar hoe en waarom ze ooit begonnen is in de EHC-werkgroep. 'Ik ben er vijftien jaar geleden mee begonnen toen mijn dochter Babette de Eerste Heilige Communie deed. Het was het laatste jaar dat de Bernardusschool zelf nog de voorbereiding van de EHC deed. Men vroeg ouders of men wilde helpen bij die voorbereiding, en daar heb ik toen 'ja' op gezegd. Eén van de leerkrachten, juf Bianca, heeft me dat jaar ingewijd in dat werk. En ik vond het zo leuk dat ik het ben blijven doen! In de jaren die volgden trok de school zich dus terug en heb ik het hele proces op me genomen, zoals gezegd, eerst nog met hulp van juf Bianca. Ik heb toen Kitty Beulink gevraagd mij te helpen, en dat doet ze nog steeds, dit jaar wat meer op de achtergrond. Enkele jaren terug hebben we ook Carmen Wullink erbij gevraagd. Samen staan we sterk! Zo'n voorbereiding bestaat uit zes

lessen. Onze opzet is om op een speelse manier met het geloof om te gaan. Op die manier hoop je dat de kinderen er goede herinneringen aan overhouden en dat ze op een of andere manier kerkelijk actief blijven. Je stopt er een hoop energie in, maar je krijgt er ook veel warmte voor terug. Heel veel voldoening ook. Ik herinner me dat ik in die eerste jaren dat ik het deed nogal onzeker en gespannen was. Zo was ik bijvoorbeeld bang dat ik tijdens de presentatieviering door de zenuwen niet meer op de namen van de kinderen kon komen. Maar die onzekerheid ben ik in de loop der jaren helemaal kwijtgeraakt. De ervaring die ik heb opgebouwd geeft me zelfvertrouwen, het is nu alleen maar leuk!'

'En wat dreef je om dit allemaal op je te nemen, want het is nogal een klus?' Sylvia: 'Nou ik ben nogal streng katholiek opgevoed. Ik kom uit een gezin van vijf kinderen en we moesten elke zaterdag of zondag mee vanuit Velswijk naar de Keijenborgse kerk. Vroeger zat ik ook bij het jongerenkoor. Van dat koor was ik penningmeester en ik zorgde er ook voor dat de liederen in de mappen kwamen. Dus in zekere zin zat dat vrijwilligerswerk er al vroeg in. Thuis kreeg ik de bijnaam 'Heilig Boontje', dat kwam omdat ik de enige was die altijd kerkelijk actief bleef. Toch werd mijn kerkgang ook wel minder en werd mijn geloof op zeker moment ook wel wat lauw. Maar dat veranderde door twee gebeurtenissen die veel indruk op me hebben gemaakt. De eerste keer was toen mijn schoonmoeder op sterven lag. Dat was in 2000. Ze lag in het ziekenhuis en was door de zusters niet meer wakker

te krijgen. Omdat ik een goede band met haar had, werd ik gebeld. Ik kwam aan haar bed staan, raakte haar aan en zei 'wordt eens wakker moeder!' Meteen opende ze haar ogen, en zei ze 'Het is zo mooi daar, prachtige kleuren zijn er!'. Pastoor Jacobs was er ook bij. We waren getuige van een bijna-doodervaring! 'Dit kunnen we niet vergeten, Sylvia!' zei de pastoor.

Zeven jaar later overleed mijn eigen moeder. Zij was lange tijd erg ziek en ging vaak naar Lourdes. Daar mocht ze – niet lang voor haar dood – tijdens een eucharistieviering een witte vredesduif op laten vliegen. Toen ze pas was overleden ging ik naar het kerkhof en zag ik een witte duif op haar graf, dat was voor mij echt een bevestiging dat er meer is tussen hemel en aarde! Eerder die dag had mijn vader de duif al boven het graf zien vliegen. Ik kan er niet omheen, deze twee gebeurtenissen hebben mijn geloof versterkt.'

'Wat betekent het geloof voor je, kun je dat zeggen?' vraag ik. 'Nou dat is niet zo makkelijk om daar een-twee-drie een exact antwoord op te geven,' zegt Sylvia. 'Geloof geeft me in ieder geval rust. Als de kinderen vragen hebben over God, antwoord ik vaak met de woorden die God tot Mozes sprak 'Ik zal er zijn', je ziet dan dat die woorden aankomen, die vergeten ze niet! Ik zeg ook vaak tegen de kinderen dat de kerk mijn tweede huis is. Dat zeg ik dan weliswaar enigszins schertsend, maar toch, er zit een kern van waarheid in!'

'Ja haha!' lach ik. 'Dat kun je wel stellen, behalve leidinggeven aan de EHC-groep, doe je nog veel meer voor de kerk!' Sylvia glimlacht: 'Ja, ik zit ook in de pastoraatgroep van Keijenborg, ik ben coördinator van de bloemengroep en ook de contactpersoon tussen school en kerk. Maar de uitdrukking 'mijn tweede huis' gebruik ik natuurlijk vooral figuurlijk.'

We nemen afscheid. Het moge duidelijk zijn: met Sylvia Jaaltink heeft onze parochie een zeer belangrijke en enthousiaste vrijwilliger in huis, de kinderen zijn immers de toekomst!

Hans Limbeek

SILA

In de Lochemse geloofsgemeenschap H Joseph, maar waarschijnlijk ook in andere geloofsgemeenschappen, komt er bij de Actie Kerkbalans nogal eens de vraag hoe we aan (adres)gegevens van parochianen komen. Hoe kan het, dat we beschikken over informatie van verhuizing en naamswijziging? Het lijkt me goed daarover maar eens iets in het parochieblad te schrijven.

Gegevens van parochianen komen binnen via de stichting SILA (Stichting Interkerkelijke Leden Administratie). Na de wet op de privacy in 1989 zijn alle op dat moment ingeschreven parochianen benaderd of ze akkoord gaan met de registratie bij SILA. In de BRP (Basisregistratie Personen) in de Nederlandse gemeenten staat achter de naam van iedere burger, die is opgenomen in de SILA-administratie, een 'SILA-stip'. Het is niet letterlijk een stip, maar een digitaal kenmerk. Als de betrokken burger verhuist of overlijdt, weet de gemeenteadministratie door die SILA-stip dat de mutatie ook moet worden doorgegeven aan de SILA. De burgerlijke gemeente kan niet zien bij welke, maar wel dát iemand bij een kerkgenootschap hoort. In tegenstelling tot de gemeente weet men bij de SILA wel bij welke kerk de betrokkene hoort en zo kan de binnengekomen mutatie doorgegeven worden aan het juiste kerkgenootschap.

Het verkeer tussen de burgerlijke gemeenten en de SILA verloopt geheel geautomatiseerd, evenals het verkeer tussen de SILA en de centrale bureaus van de deelnemende kerkgenootschappen. In onze parochie verloopt dat verkeer via het programma DocBase. In de meeste geloofsgemeenschappen zijn er maar enkele mensen die toegang hebben tot de gegevens. Kerkleden die niet willen dat hun gegevens in de SILA-administratie staan, kunnen dit kenbaar maken aan hun kerkgenootschap. De gegevens worden dan verwijderd en de 'SILA-stip' wordt automatisch weggehaald. Dat betekent dan dat de kerk over de betrokkene geen mutaties meer krijgt vanuit de burgerlijke gemeente.

Welke mutaties geven burgerlijke gemeenten aan de SILA door?

- Verhuizing, overlijden, naamswijziging en wijziging van burgerlijke staat.

Welke mutaties meldt de SILA aan de burgerlijke gemeenten?

- Aanmeldingen (nieuwe leden) en afmeldingen (bedankjes).

Door de SILA blijven onze bestanden dus foutloos en up-to-date.

Trees Beltman

Koninklijke onderscheiding

Burgemeester Alex van Hedel van de gemeente Brummen heeft op dinsdag 26 april een Koninklijke onderscheiding uitgereikt aan de heer **Herman Blom**. Hij werd benoemd tot Lid in de Orde van Orange Naussau. De heer Blom is bij vele verenigingen vrijwilliger geweest en dat al 70 jaar! Naast zijn werk, een boerenbedrijf runnen, deed hij veel vrijwilligerswerk onder andere voor de geloofsgemeenschap H. Andreas in Brummen. Een maatschappelijk bewogen man met het hart op goede plaats en dat al zoveel jaar. Herman, van harte gefeliciteerd met deze onderscheiding!

Oproep

Vind je het leuk om in een koor te zingen? Ben je sopraan, alt, tenor of bas? Voel je je geroepen om één keer per maand tijdens een viering in de H. Josephkerk in Lochem met ons koor Marinata mee te zingen? Dan ben je van harte welkom!

Marinata is een enthousiast koor met eigentijdse liedjes. Naast dirigent Petra Hulman, pianist Kevin Hofs en gitarist Jan Laing hebben we momenteel vier sopranen en vier alten. We kunnen dus wel wat versterking gebruiken. Zowel jong als oud is welkom. Naast sopranen en alten zijn ook tenoren en bassen van harte welkom. Want dan kunnen wij de toekomst in als een volwaardig koor, waar we trots op mogen zijn.

De repetities zijn op woensdagavond van 19.30 uur tot 20.45 uur in de H. Josephkerk in Lochem. De vieringen waarin gezongen wordt zijn ruim van te voren bekend. Ze zijn op zondag om 10.00 uur.

Heb je interesse of vragen? Neem dan contact op met onze voorzitter Marianne Boks, telefoonnummer 06 – 161 771 40, of mail naar marianneboks@gmail.com.

Net toen we eindelijk het ergste van de coronacrisis achter de rug leken te hebben, besloot de Russische leider Poetin om zijn buurland Oekraïne aan te vallen. De gevolgen laten zich nauwelijks overzien, maar dat deze misdadige inval veel consequenties met zich meebrengt is wel duidelijk. Eerst en vooral hebben natuurlijk de Oekraïners te lijden onder deze totaal onnodige oorlog, maar ook voor ons heeft het gevolgen.

De Oekraïense vluchtelingen moeten immers worden opgevangen en door de verwevenheid van de Russische en West-Europese economieën heeft de boycot die het Westen Rusland oplegt ook voor ons gevolgen: stijgende prijzen van brandstof en voedsel. Natuurlijk, het ene leed is niet met het andere te vergelijken, maar dat er een wereldwijde crisis is ontstaan als gevolg van de Russische inval is duidelijk.

Wat onderbelicht, maar diep tragisch, is de rol die de Russisch-Orthodoxe Kerk speelt in het hele gebeuren. Kirill, de patriarch van Moskou, steunt Poetin voor de volle honderd procent in zijn oorlog. Kirill ziet 'de militaire operatie' als een kruistocht tegen het 'zondige Oekraïne', dat in zijn ogen te Westers aan het worden is. Dat de Russische inname van de Krim in 2014 voor Oekraïense kerkleiders reden was om zich in 2018 af te scheiden van het patriarchaat van Moskou zal beslist ook een rol spelen. Kirill heeft zijn lot verbonden aan dat van Poetin, die op zijn beurt de Russisch-Orthodoxe Kerk gebruikt om de oorlog in Oekraïne te rechtvaardigen. Beiden zien er blijkbaar

geen kwaad in om hun macht uit te breiden ten koste van veel onschuldige mensen. Het is een schande dat een christelijk leider deze oorlog rechtvaardigt, iets anders valt er niet over te zeggen.

Gelukkig probeert onze eigen kerk een bemiddelende rol te spelen in het conflict. Achter de coulissen zijn diplomaten van het Vaticaan bezig om Poetin en Kirill op andere gedachten te brengen. Dat paus Franciscus kritiek heeft gekregen, omdat hij de agressor niet bij zijn naam noemt, is wel te begrijpen, maar toch kan de RK-Kerk, wil zij een bemiddelende rol spelen, geen al te hard oordeel uitspreken. Het zijn dilemma's. Wie weet immers wat wijsheid is in deze complexe zaak?

Ondertussen bidden wij elke zondag in onze kerken voor vrede in Oekraïne. Zelf steek ik elke avond een kaars aan. Want wat kunnen we anders dan hopen en bidden dat de verantwoordelijken tot bezinning komen, opdat dit enorme conflict zo snel mogelijk ten einde komt?

Hans Limbeek

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne vinden er overal in het land gebeds- en gedachtenisvieringen plaats, zijn kerken geopend om een kaarsje aan te steken en worden er inzamelingsacties georganiseerd ten behoeve van de opvang van de vele vluchtelingen.

Een overzicht van de activiteiten in onze parochie HH. Twaalf Apostelen is te vinden op de homepage van de website www.12apostelen.nl. Het overzicht wordt regelmatig aangevuld.

Week Nederlandse Missionaris

De Week Nederlandse Missionaris (WNM) steunt missionarissen – paters, broeders, fraters en zusters – en missionair werkers financieel in hun persoonlijke welzijn. Zo betaalt de WNM de ziektekostenverzekering of vult de AOW-premie aan, en draagt bij aan een welverdiend verlof in Nederland. Daarnaast maakt de WNM de uitzending mogelijk van de missionair werkers. Onze missionarissen 2.o. zijn bevlogen mensen die bijdragen aan een rechtvaardige wereld waarin ieder mens telt. Dit doet de WNM al meer dan vijftig jaar!

Pinksteractie 28 mei t/m 5 juni

In een jaarlijkse campagne rond Pinksteren brengt de WNM het mooie en zo belangrijke werk van de missionarissen onder de aandacht bij de Nederlandse parochies en andere belangstellenden. 'Geloven in de ander. Samen één missie' is het thema van de Pinksteractie in 2022. Dit jaar staan pater Dick Zwarthoed, missionaris in Congo en Frans van Kranen, missionair werker in Brazilië centraal. Pater Dick is er voor de lokale bevolking in Lubumbashi. Hij steunt straatjongeren. Frans werkt als coördinator van twee opvanghuizen. Hij is ook voogd van de kinderen die er worden opgevangen. Frans, pater Dick en al die andere missionarissen en missionair werkers zijn er altijd voor de ander. En samen met u zijn wij er voor hen tijdens de Pinksteractie!

Colofon

Redactie

Joost van Duin   Hans Limbeek
Magda van Ommen   Gerrit te Vaarwerk

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

De parochie heeft een ANBI status.
Bankrek.nr.: NL97RABO0155113046
Ook voor uw bijdrage aan
Onderweg o.v.v. uw locatie.
Internet: www.12apostelen.nl
E-mail: redactie@12apostelen.nl
Vormgeving: Repro Design, Deventer

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
voorzitter

**Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-
Giesen**, secretaris

C.H.J. (Kees) Koersvelt,
penningmeester

H.G.J. (Herman) Heuver,
portefeuille gebouwen en
begraafplaatsen

Vertrouwenspersoon

Gerry Spekkink kan door medewerkers en vrijwilligers vertrouwelijk worden geraadpleegd bij ongewenste omgangsvormen binnen de parochie.

tel.: 06 47153610

e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenborg
e-mail: h.scheve@12apostelen.nl
tel.: 06 53214017

C.E.J.M. (Carin) Timmerman,
pastoraal werker
p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen
e-mail: c.timmerman@12apostelen.nl
tel.: 06 25091377

Assistentie Pastoraal Team

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
tel.: 06 44902208
e-mail: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
dinsdag 18.30-19.30 uur, tel.: 0545 272320
e-mail: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam
parochiemedewerker, tel.: 06 39639364
e-mail: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie

**Mieke Degen, Petra Hulman
en Magda van Ommen**
Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen
De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen kunt u vinden op de betreffende locatiepagina's vanaf blz. 18.

Aandacht voor

Sacramentsdag

Sacramentsdag, in het Latijn Sanctissimi corporis et sanguinis Christi solemnitatis (Hoogfeest van het heilig lichaam en bloed van Christus), wordt in het Nederlands ook wel het Hoogfeest van het Allerheiligst Sacrament genoemd. Dit hoogfeest binnen de katholieke kerk valt op de tweede donderdag na Pinksteren, dat is dit jaar op donderdag 16 juni. Sacramentszondag wordt gevierd op de tweede zondag na Pinksteren, dit jaar op zondag 19 juni. Op dit feest wordt gevierd dat Jezus Christus zich in de gedaante van brood en wijn aan de gelovigen wil geven als voedsel en voortdurend onder de mensen wil blijven door middel van zijn waarachtige tegenwoordigheid (Sua realis praesentia) in de geconsacreerde offergaven. De eerbied die in de rooms-katholieke kerk voor de geconsacreerde hostie bestaat, wordt op deze feestdag benadrukt.

Op Sacramentsdag wordt de sequens *Lauda Sion* gezongen in de H. Mis en op sommige plaatsen wordt na de Mis de geconsacreerde hostie in een monstrans geplaatst, ter aanbidding. Ook gaat op deze dag de sacramentsprocessie uit, waarbij de priester de geconsacreerde hostie in een monstrans door de straten van de parochie ronddraagt. Dit laatste is in sommige streken van Nederland een tijd in onbruik geweest, onder andere door het processieverbod dat tot 1983 in de Nederlandse grondwet was ingeschreven, maar wordt hier en daar opnieuw ingevoerd.

Bijlage vieringschema

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, elke 1e vrijdag van de maand, 10.00 uur.

Vorden: Wehmehof, elke vrijdag, 19.00 uur

Zutphen: IJsselflat, elke 2e dinsdag van de maand, 10.00 uur

Doopvieringen

Vanaf januari 2022 wordt er in de locaties gedoopt in een reguliere viering of in een gemeenschappelijk doopviering in Zutphen.

Aanvragen worden per doop in behandeling genomen. U kunt uw kind per e-mail aanmelden bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Vieren via internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl. Klikken op het groene blok 'Vieringen'.

Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Beeldopname in Zutphen

Voor een viering met beeld en geluid, kiest u voor 'kerkdienstgemist Zutphen'. Op zondagmorgen kunt u om 10.00 uur direct meekijken door op de >-toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken.

Wilt u een oudere opname bekijken, dan klikt u in de kalender bij de gewenste datum op 'opname' en vervolgens op 'Naar video opname'.

Vieringen door de week

Baak: H. Martinuskerk, elke 3e dinsdag van de maand, 19.00 uur.

Lochem: H. Josephkerk, elke 1e donderdag van de maand, 10.00 uur.

Olburgen: H. Willibrordkerk, elke 1e vrijdag van de maand, 15.00 uur

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, elke woensdag, 9.30 uur

Aanbidding H. Sacrament en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, iedere vrijdag 15.00-15.45 uur
Biechtgelegenheid op eerste vrijdag van de maand.

Mariaviering

Steenderen: H. Willibrord, maandag 23 mei, 19.00 uur
Mariaviering

Rozenkrans bidden

Borculo: O.L.V. Tenhemelopneming, elke maandag, 10.15 uur

Brummen: elke maandag in mei, 19.00 uur

Dremp: H. Willibrordkerk, elke 1e woensdag van de maand, 19.00 uur

Joppe: O.L.V. Tenhemelopneming, elke dinsdag in mei, 19.00 uur

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, elke dinsdag in mei, 19.00 uur

Lezingen in de weekendvieringen

Datum	Eerste Lezing	Tweede Lezing	Evangelie
8 mei	Hand. 13,14.43-52	Openb. 7,9.14b-17	Joh. 10,27-30
15 mei	Hand. 14,21-27	Openb. 21,1-5a	Joh. 13,31-33a.34-35
22 mei	Hand. 15,1-2.22-29	Openb. 21,10-14.22-23	Joh. 14,23-29
26 mei	Hand. 1,1-11	Heb. 9,24-28;10,19-23	Luc. 24,46-53
29 mei	Hand. 7,55-60	Openb. 22,12-14.16-17.20	Joh. 17,20-26
4 juni	Gen. 11,1-9	Rom. 8,22-27	Joh. 7,37-39
5 juni	Hand. 2,1-11	Rom. 8,8-17	Joh. 14,15-16.23b-26
6 juni	Gen. 3,9-15.20		Joh. 19,25-34
12 juni	Spr. 8,22-31	Rom. 5,1-5	Joh. 16,12-15
19 juni	Gen. 14,18-20	1 Kor. 11,23-26	Luc. 9,11b-17
26 juni	1 Kon.19,16b.19-21	Gal. 5,1.13-18	Luc. 9,51-62
3 juli	Jes. 66,10-14c	Gal. 6,14-18	Luc. 10,1-12.17-20

ParochiePost

ParochiePost is de digitale nieuwsbrief van de parochie HH. Twaalf Apostelen. In deze nieuwsbrief vindt u korte berichten die via een link op de website verder gelezen kunnen worden. *ParochiePost* verschijnt minimaal eens per twee weken of zoveel vaker als nodig is.

Wilt u ook *ParochiePost* ontvangen?

Stuur dan een mailbericht naar communicatie@12apostelen.nl

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO
za 14/05		Vieringen in Andreashuis				19.00 uur WCV werkgroep	
zo 15/05 5e zondag van Pasen	10.00 uur EHC kinderen uit Borculo Joppe Lochem Zutphen H. Scheve	wo 18 mei 9.30 uur Woord&Gebed werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep	EHC in Zutphen	EHC in Zutphen		10.00 uur WCV werkgroep
za 21/05	17.00 uur Effata viering		19.00 uur WCV A. Bos				
zo 22/05 6e zondag van Pasen	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt T. ten Bruin	wo 25 mei 9.30 uur Samenkomst		10.00 uur WCV A. Bos	geen viering	geen viering	geen viering
do 26/05 Hemelvaart van de Heer	10.00 uur Eucharistie H. Scheve C. Timmerman						10,00 uur Oec. openlucht- viering werkgroep
za 28/05							
zo 29/05 7e zondag van Pasen	10.00 uur Eucharistie J. Baneke	wo 1 juni 9.30 uur WCV A. Bos	10.00 uur Eucharistie E. Wassink	10.00 uur WCV werkgroep	Parochiezaal 9.30 uur Samenkomst	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering
za 04/06							
zo 05/06 Pinksteren	10.00 uur Eucharistie E. Wassink 16.30 uur Vesper	wo 8 juni 9.30 uur samenkomst	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	10.00 uur Eucharistie J. Baneke	10.00 uur Oec. viering werkgroep	10.00 uur WCV C. Timmerman	
ma 06/06 Tweede Pinksterdag							10.00 uur Euch. 150 jaar kerk H. Scheve
za 11/06							
zo 12/06 H. Drie Eenheid	10.00 uur Eucharistie J. Baneke	wo 15 juni 9.30 uur Eucharistie H. Scheve	10.00 uur Woord&Gebed werkgroep	10.00 uur Familieviering werkgroep	geen viering	10.00 uur Terugkomviering EHC werkgroep	10.00 uur WCV T. ten Bruin
za 18/06	17.00 uur Effata viering		19.00 uur Eucharistie H. Scheve A. Bos				
zo 19/06 Feest H. Sacrament	10.00 uur Eucharistie H. Scheve A. Bos	wo 22 juni 9.30 uur samenkomst		10.00 uur Oec. Openluchtviering werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep
vr 24/06 H. Hart van de Heer	19.00 uur Eucharistie H. Scheve						
za 25/06						19.00 uur Eucharistie J. Baneke	
zo 26/06 13e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	wo 9.30 uur Taizéviering		10.00 uur Eucharistie H. Scheve	Parochiezaal 9.30 uur samenkomst		geen viering
di 28/06 HH. Petrus &Paulus	19.00 uur Eucharistie H. Scheve						
za 02/07							
zo 03/07 14e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo 6 juli 9.30 uur WCV C. Timmerman	10.00 uur Woord&Gebed werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep

LEGENDA: Euch.: Eucharistieviering
WCV: Woord- en Communieviering

WD: Woorddienst
Oec.viering: Oecumenische viering

EHC: Eerste H. Communieviering

HENGELO	KEIJENBORG	BAAK	DREMPT	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
						17.00 uur WCV werkgroep	za 14/05
9.30 uur Eucharistie J. Baneke	10.00 uur WCV werkgroep	di 17 mei 19.00 uur WCV C. Timmerman	10.00 uur Anders Vieren L. van de Kam	geen viering	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt		zo 15/05 5e zondag van Pasen
							za 21/05
EHC in Keijenborg	10.00 uur EHC kinderen uit Hengelo Keijenborg Steenderen H. Scheve		geen viering	9.30 uur WCV G. Spekkink	EHC in Steenderen	10.00 uur WCV werkgroep	zo 22/05 6e zondag van Pasen
							do 26/05 Hemelvaart van de Heer
			19.00 uur WCV C. Timmerman			17.00 uur Eucharistie H. Scheve	za 28/05
9.30 uur WCV C. Timmerman	10.00 uur WCV werkgroep			vrijdag 3 juni 15.00 uur Eucharistie	9.30 uur WCV werkgroep		zo 29/05 7e zondag van Pasen
				19.00 uur Eucharistie H. Scheve		17.00 uur WCV G. Spekkink	za 04/06
9.30 uur WCV G. Spekkink	10.00 uur Eucharistie H. Scheve T. ten Bruin		10.00 uur Oec. viering A. Bos		10.00 uur Oec. Openluchtviering werkgroep		zo 05/06 Pinksteren
							ma 06/06 Tweede Pinksterdag
						17.00 uur WCV werkgroep	za 11/06
geen viering	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt		geen viering	geen viering	geen viering		zo 12/06 H. Drie Eenheid
							za 18/06
9.30 uur WCV werkgroep	geen viering	di 21 juni 19.00 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering	geen viering	9.30 uur Eucharistie J. Baneke	10.00 uur WCV T. ten Bruin	zo 19/06 Feest H. Sacrament
							vr 24/06 H. Hart van de Heer
	17.00 uur Kermisviering H. Scheve					17.00 uur WCV werkgroep	za 25/06
geen viering			10.00 uur Eucharistie J. Baneke	9.30 uur Woorddienst werkgroep	geen viering		zo 26/06 13e zondag door het jaar
							di 28/06 HH. Petrus &Paulus
						17.00 uur WCV C. Timmerman	za 02/07
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Eucharistie J. Baneke		geen viering	vrijdag 1 juli 15.00 uur Eucharistie	9.30 uur WCV C. Timmerman		zo 03/07 14e zondag door het jaar

Kliederkerk

Op zondag 13 maart jl. was er kliederkerk in de Remigiuserkerk in Hengelo, georganiseerd door een werkgroep van enthousiaste vrijwilligers uit de protestantse kerk in Hengelo en de rooms-katholieke kerk uit Hengelo en Keijenberg. Op een creatieve manier kunnen de kinderen de betekenis van een Bijbelverhaal ontdekken. Dit keer was dat het verhaal van 'David en Goliath'. Op deze pagina's een foto impressie.

Proef de stenen van David:
cherry tomaatjes en poffertjes

De communicanten uit de geloofsgemeenschappen in Hengelo, Keijenborg en Steenderen.

Eerste Heilige Communiefest

Merle Roessink en Guusje Wopereis uit Borculo; Pien Grijpma, Charly van Reij, Philou en Tavi Zantman uit Joppe; Maud Holtslag en Lina Tilmanns uit Lochem en Samuel Huisman, Thijmen Keiholtz, Melody Schrijver uit Zutphen doen hun Eerste Heilige Communie op zondag 15 mei 2022 om 10.00 uur in de H. Johannes de Doperkerk te Zutphen.

Niels Platzer en Marit Sessink uit Hengelo; Sophie Buurman, Eelco van Erp, Finn Goossens, Loïs Gries, Lotte Huis in 't Veld, Luke Lensen, Maud Schiphorst, Jairo Stapelbroek, Kevin en Alwin Starink, Saar en Lott Takkenkamp en Nena Vierberink uit Keijenborg en Jonna van der Wiel uit Steenderen doen hun Eerste Heilige Communie op zondag 22 mei 2022 om 10.00 uur in de H. Johannes de Doperkerk te Keijenborg.

Wij wensen alle communicanten en hun familie een mooi, zonnig feest toe.

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
Redactie: sepellemans@hotmail.com

Pastoraatgroep Marcel Wermers, voorzitter, 0640596344;
Marjet Lueks, secretaris; Marijke Wermers; Nelly Welling

PCI: email: caritaszutphen@gmail.com

Eten onder een breed dak

Onlangs hebben we vanuit de pastoraatgroep St. Jan een bezoek gebracht aan 'het Brede Dak'. Vanuit de parochie St. Jan hebben Margriet te Morsche en Kees de Bont samen destijds dit initiatief opgepakt en met een groep trouwe vrijwilligers verzorgen ze samen elke 1e woensdag van de maand dat de tafels gedekt zijn en er een goede maaltijd op tafel staat. Eten bij Het Brede Dak is meer dan eten: 'Een sociaal gebeuren van ontmoetingen en bijkletsen in een gezellige ambiance onder het genot van een goede maaltijd' is een betere omschrijving. Zo'n 30 personen, veelal senioren en alleenstaanden, maken hier dankbaar gebruik van. Men schuift graag aan en er is volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten.

Niemand zit alleen aan een tafel, samen genieten van de gerechten is veel leuker dan in je eentje thuis. 24 Jaar wordt dit al met veel toewijding gedaan. Onlangs moest er een nieuw onderkomen worden gezocht en het Pakhuis Noorderhaven (gelegen achter het station) is een uitstekende locatie hiervoor. Onze parochie draagt haar steentje bij voor de huur van de ruimte, de kostprijs van

de maaltijd wordt in de vorm van een gift bekostigd door de gasten. Hulde aan allen die er voor zorgen, al is het maar eens per maand, zodat mensen niet alleen hoeven te koken en te eten. Indien u belangstelling heeft of meer wil weten hierover kunt u contact opnemen met Margriet te Morsche, tel. 06-47116409.

Gebedsintenties

22/5: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes; **29/5:** Rien Legebeke.

Tentoonstelling '1572 - De geboorte van Nederland'

Van 7 april tot 7 juli staan een aantal panelen in de kerk tentoongesteld met het thema: 1572 – De geboorte van Nederland. In het jaar 2022, 450 jaar later, wordt hier landelijk aandacht aan besteed. Zutphen heeft o.a. een tentoonstelling die op verschillende historische plekken opgesteld wordt, te beginnen in de Sint Jan, daarna de Burgerzaal en in het najaar in de

Walburgiskerk. De tentoonstelling is elke zaterdagmiddag en zondagmiddag gratis te bezoeken van 13.00 uur tot 17.00 uur. De toren is dan ook te beklimmen. Op pagina acht in de vorige uitgave van *Onderweg* kunt u er veel meer over lezen.

Overleden

17/3: **Johanna Theodora Maria Bisseling-Hendriks**, 92 jaar
28/3: **Joselin Sandobal Gomez**, 66 jaar
3/4: **Johannes Antonius Veldscholten**, 94 jaar
5/4: **Johanna Josephina Hoek-Landsdaal**, 90 jaar
9/4: **Johanna Maria Catharina van Londen-Vrijens**, 85 jaar

Gedoopt

9/1: **Mandy Maria Hofman-Sleeboos**
16/4: **Claudia Iris van Huizen**

Effataviering

Op zaterdag 21 mei en zaterdag 18 juni om 17.00 uur is er weer een Effataviering in de St. Jan. U bent van harte welkom!

Middagpauzediensten

Iedere donderdag, 12.00u-12.30u (Luthersekerk, Beukerstraat 10 in Zutphen)
19/5: ds. J. Boer; **26/5:** geen dienst i.v.m. Hemelvaartsdag; **2/6:** dhr. R. de Boer; **9/6:** ds. S. van der Woude; **16/6:** ds. mevr. I. Pijpers-Hoogendoorn; **23/6:** ds. S.A. Meijer; **30/6:** ds. W. Stolte.

Kopij

Inleverdatum kopij eerstvolgende *Onderweg*: 3 juni 2022

Pastoor Harry Scheve opent de tentoonstelling "1572 - De geboorte van Nederland"

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403
 rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
 Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
 Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
 Redactie: liaschafer@hetnet.nl

Locatieraad

Laurens Mul, penningmeester, 775404
 Johan Waanders, gebouwen, 562615
 Mariet Winckels, algemeen lid, 562833

PCI: email: brummen@pci12apostelen.nl

Andreashuis

Gelukkig kunnen we elkaar nog steeds blijven ontmoeten in het Andreashuis. U bent weer van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen vanaf 9.30 uur. Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffie drinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan. Ook is het secretariaat weer elke woensdag van 9.00 uur tot 12.00 uur telefonisch bereikbaar en altijd via de mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Versoepeling coronamaatregelen

Nu de coronamaatregelen steeds meer versoepelen, is het niet mogelijk hier de juiste berichtgeving te plaatsen over kerkbezoek. Het is daarom verstandig regelmatig de website te raadplegen: www.12apostelen.nl.

Vieringen

Woensdag 18 mei:

Woensdagmorgenviering
 9.30 uur: Woord- en gebedsviering
 Voorganger: Werkgroep liturgie

Woensdag 25 mei:

Woensdagmorgen samenkomst
 9.30 uur: Gebed en lezingen

Woensdag 1 juni:

Woensdagmorgenviering
 9.30 uur: Woord- en communieviering

Voorganger: Diaken Bos

Woensdag 8 juni:

Woensdagmorgen samenkomst
 9.30 uur: Gebed en lezingen

Woensdag 15 juni:

Woensdagmorgenviering
 9.30 uur: Eucharistieviering
 Voorganger: Pastoor Scheve

Woensdag 22 juni:

Woensdagmorgen samenkomst
 9.30 uur: Gebed en lezingen

Woensdag 29 juni:

Woensdagmorgenviering
 9.30 uur: Taizé viering

Gebedsintenties

18-05 Jos de Brouwer, Dinie v.d. Berg-Valk, Ria Groeneveld-Reesink, Henk Peters, Jo van den Beld, Eva Gerritsen, Hikmet Mansour, Gerda Elshof-Nijhof, Eef Leeflang.

01-06 Jos de Brouwer, Thea Willemsens, Jo van den Beld, Wilma de Nijs, Gerda Elshof Nijhof, Eef Leeflang.

15-06 Henk Peters, Willemien Willemsen Jan Uiterweerd, Ria Groeneveld-Reesink, Marietje Smeenk – Besselink, Eef Leeflang.

29-06 Lukas Janmaat, Dinie v.d. Berg-Valk, Eef Aarsen.

In Memoriam

Op zondag 20 maart overleed onze parochiaan **Gerda Elshof-Nijhof**. De laatste tijd woonde zij in Woonzorgcentrum Tolzicht waar ze naartoe verhuisde vanuit de Wethouder Giermanstraat 28. Op vrijdag 25 maart was haar uitvaart vanuit de Oude Kerk waarna zij ter ruste is gelegd op het kerkhof. Gerda mocht 91 jaar worden.

Op maandag 28 maart overleed **Eef Leeflang**. Hoewel Eef niet van katholieken huize kwam, sloot hij zich samen met zijn vrouw Regula aan bij onze parochiegemeenschap. Eef was jarenlang lid van ons Andreaskoor, was een trouwe medewerker van onze Andreas rommelmarkt en deed heel wat "klusjes" voor onze gemeenschap en ons kerkgebouw. Zijn crematie was zaterdag 2 april. Eef woonde Zwaluwstraat 18. Hij mocht 82 jaar worden.

Dat beide moge rusten in vrede.

Het licht gaat schijnen

Een droog bericht betekent soms het doorbreken van een straal zonneschijn. "De IND ziet af van beroep tegen het vonnis" was er zo één. Want het betekende dat de familie Shayam: vader Sunny, moeder Susan en zoons Sebastian en Simon een verblijfsvergunning zullen krijgen. En daarmee komt er een eind aan hun lange, lange tocht naar veiligheid en zekerheid en hopelijk de start van een beter leven.

Toen we september 2017 de familie, man, vrouw en twee (toen) minderjarige zoons leerden kennen, zaten ze "ondergedoken" in Klein Sion. Ze waren in afwachting van het verstrijken van hun 18-maanden-termijn en ze in Nederland asiel konden aanvragen. De kansen voor deze Pakistaanse katholieken waren, na eerdere afwijzing in Zweden, zachtjes gezegd niet geweldig.

Het is een moeilijke, heel moeilijke tocht geweest. In Klein Sion moesten ze heel hard werken voor hun onderdak. Leden van de RK gemeenschap in Brummen konden gelukkig helpen, zoals met taallessen, school voor de jongens, basketbal, badminton en zwemmen. De Shayams werden al snel trouwe bezoekers van de woensdagochtend vieringen in het Andreashuis. Op zondagen reden ze mee naar de St. Jan in Zutphen. Ze hielpen mee bij de Andreas rommelmarkt. Kortom, ze maakten echt deel uit van de gemeenschap in Brummen en ook in Zutphen leerden ze mensen kennen.

Toch was het een onzekere tijd met veel stress, ondergedoken op Klein Sion, lange dagen moeten werken. Vergoeding voor hun levensonderhoud viel opeens weg, gelukkig kon Andreas Brummen inspringen, met instemming van de pastoor. Een wekelijks pakket van de Voedselbank werd geregeld.

Het was een opluchting toen november 2018 hun 18-maanden-termijn erop zat en we ze naar Ter Apel konden brengen. Eindelijk de echte procedure in, uitkomst uiterst onzeker. Zij en wij hoopten er het beste van.

Korte tijd later werden ze geplaatst in Wassenaar, waar de plaatselijke parochie de familie fantastisch heeft opgevangen en ondersteund. Na Wassenaar volgde AZC Assen, het lange wachten, medische malheur, wisseling van advocaat. Gelukkig, in maart 2022, positief vonnis van de Rechtbank, IND ziet af van beroep. Eindelijk een nieuw hoopvol hoofdstuk. De beste afsluiting is de reactie van onze pastoor Harry Scheve: Godzijdank!!!

Laurens Mul

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
 rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
 Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
 Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
 Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
 Marijke Heeren, secr. 0570-542000; Jan Roes, pm.
 0575-490711; Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens
 Tenholter, 0575-492392; Germaine Wijnands, 06-53227452,
 Anne Wijffels, 0575-490752; Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

PCI: email: joppe@pci12apostelen.nl

Wijding van onze kerk

Op zondag 1 mei werd de wijding van onze kerk herdacht tijdens een eucharistieviering. Voorganger was pastor J. Baneke. Begin mei 1992 werd gestart met een grondige renovatie van de kerk die ruim twee jaar in beslag nam. Na onderzoek was gebleken dat er geen stukken waren die wezen op een officiële wijding van de kerk. Daarom werd na de renovatie besloten de kerk en het altaar alsnog plechtig in te zegenen waarvoor speciaal Kardinaal Simonis († 10-09-2020) naar Joppe kwam om de wijding te kunnen voltrekken en om samen met pastoor Grondhuis († 8 juli 2016) voor te gaan in de viering.

Familieberichten

Op dinsdag 25 maart 2022 is **Jaap Joseph Maria Loeff** in de Heer overleden op de leeftijd van 91 jaar.

Familiegebedsviering

Viering naar het Licht

Op Paaszaterdagavond was er in onze kerk een familiegebedsviering naar het licht. De viering was zeer goed bezocht. Tot grote vreugde van de werkgroep waren er bijna honderd volwassenen en kinderen aanwezig in de kerk. De viering werd voorgegaan door Willem Achtereekte en opgeluisterd door het kinderkoor en het parochieel koor. Beide koren werden begeleid door Theo Morkink.

Eerste paasdag

In een prachtig versierde kerk, waarvoor dank aan de bloemengroep, hebben wij deze Pasen mogen vieren. Na een goed bezochte familiegebedsviering zat de kerk op eerste paasdag ook weer helemaal vol. Pastor Ed Wassink ging voor in de eucharistieviering, die werd opgeluisterd door prachtige muziek van het parochieel koor, o.l.v.

Piet Klein Rouweler. Na afloop kon men elkaar ontmoeten in de pastorie.

WAKE voor VREDE

Wake voor Oekraïne

donderdag 21 en 28 april
12 en 19 mei en 2 juni

in de Onze Lieve Vrouw
Tenhemelopneming in Joppe.

19.00-19.30 uur inloop, kaarsje aansteken
19.30-19.45 uur gebed om vrede, stilte, lied

Wees welkom!

Wake voor Oekraïne, wake voor de vrede

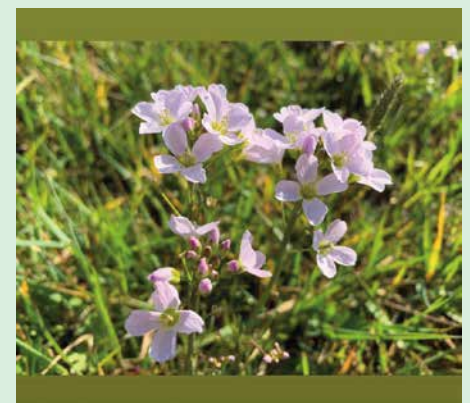
De oorlog in Oekraïne, een oorlog met duizenden slachtoffers, miljoenen vluchtelingen, zinloos geweld. Wij kunnen en mogen onze ogen hier niet voor sluiten. Gelukkig ontstaan er ook in onze omgeving mooie initiatieven om hulp te bieden in Oekraïne en in Nederland. In de Joppekerk wordt er vanaf 21 april op 5 donderdagen een wake voor de vrede georganiseerd.

Kopie John Auping SJ

Als wij in Joppe een Heilige Mis hebben dan deelt pater Auping zijn commentaar gewijd aan de lezingen van de betreffende zondag met ons. Wij zijn pater Auping zeer erkentelijk voor zijn inspirerende woorden en wensen u veel devotie bij het lezen. Kopie staat op de site en ligt in de kerk.

Nieuwjaarsreceptie

Zoals beloofd willen wij onze geannuleerde nieuwjaarsreceptie van jongstleden januari graag alsnog door laten gaan. Dit is op zondag 15 mei. Het is immers nooit te laat om elkaar het allerbeste te wensen en in een ingewikkelde tijd als deze is het goed om bij elkaar te komen, naar elkaar te luisteren en elkaar ook moed in te spreken. U bent van harte welkom aansluitend aan de gebedsviering met voorganger Willem Achtereekte in het Bosrestaurant voor een samenzijn met koffie, thee en een drankje.

Tekst: "Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u." Joh 20.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457, rkkerklochem@hetnet.nl

Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: rkkerklochem@hetnet.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 0573-251115; Paul Wuts, pm., 0573-460149; Ben Hemmer, secr., 0573-257791.

Pastoraatgroep Lucia Doornbos, 0573-280330; Thea van Huijstee, 0573-258442.

PCI: email: lochem@pci12apostelen.nl

Kerktoeren en -klok

Sinds kort is de klok van de St. Josephkerk in Lochem weer te horen. Op een enkele reactie na kwamen veel positieve geluiden van parochianen en Lochemmers die de serene hoge klank al een paar jaar moesten missen. We werden er vaak op aangesproken waarom de klok niet functioneerde. Des te voelbaarder was dat bij vieringen, uitvaarten en bijzondere omstandigheden waarbij gevraagd werd om de klok te luiden. Het is dan wrang dat je in gebreke moet blijven. De druppel die de emmer deed overlopen was het verzoek om de klokken te luiden voor Oekraïne, het land dat te lijden heeft onder de brute inval van het Russische leger. Het was indrukwekkend om de klokken van de St. Gudulakerk te horen luiden en te zien dat de toren van die kerk geel-blauw was verlicht. Bij de St. Josephkerk was alles donker en stil: het leek wel oorlogstijd. De situatie noopte ons tot creativiteit met het volledig versleten uurwerk, de kapotte verlichting en de ondeugdelijke ophanging van de kerkklok boven in de toren. Het uurwerk, de verlichting en de ophanging van de klok zijn aan een hoognodige restauratie toe. De toren is er nog slechter aan toe dan de jongere toren van de voormalige St. Andreaskerk in Brummen, waarover onlangs een uitgebreid artikel verscheen in de regionale krant 'De Stentor'. De toestand van de toren is dermate slecht dat te vrezen valt dat er stenen uit de toren op de zonnepanelen vallen. Al een paar jaar moest alles worden stilgelegd om te voorkomen dat de elektriciteit

uitvalt. Klokkenmaker André Bossenbroek uit Toldijk heeft het euvel (kortsluiting) provisorisch opgelost. Aan de stadskant is het uurwerk uitgeschakeld, maar de verlichting doet het daar wel. Aan de kant van de

Nieuweweg doet het uurwerk het wèl maar is de verlichting uitgeschakeld. Het resultaat is dat de klok weer op de hele en halve uren slaat, dat wil zeggen dat het hamertje op die tijdstippen het juiste aantal keer op de klok slaat. We kunnen de klok niet luiden, omdat de klok te laag in de toren hangt. Bovendien is de klepel inmiddels volkomen verroest.

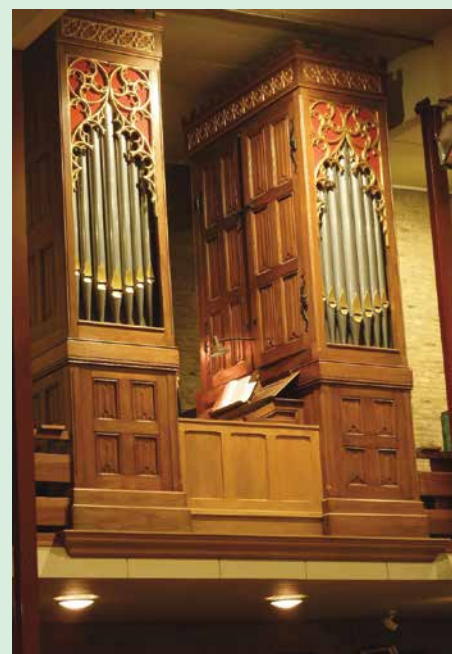
De klok hangt te laag in de toren om deze te kunnen laten luiden.

Herplaatsing Brummense Leijser-orgel

Na inspanning van velen is het Brummense Leijser-orgel voor de parochie behouden gebleven. Het orgel zal geplaatst worden in de Lochemse St. Josephkerk, de door ir. Piet Starmans gebouwde kerk. Starmans was ook de architect van St. Andreaskerk in Brummen.

Voor herplaatsing van het orgel is bisschoppelijke goedkeuring nodig. Daarvoor hebben de Nederlandse bisschoppen in 1945 een Katholieke Klokken- en Orgelraad (KKOR) in het leven geroepen. Aangelegenheden aan orgels en klokken moeten via het KKOR verlopen. Dat geldt ook voor de herplaatsing van het Brummense Leijser-orgel. Het parochiebestuur vraagt in dat geval advies bij de KKOR. De betrokken adviseur van KKOR heeft de nieuwe locatie (Lochem) bezocht en de staat van het opgeslagen Leijser-

orgel in Duitsland onderzocht. Hij heeft over de herplaatsing een positief advies uitgebracht. Dat advies is door het parochiebestuur overgenomen. Voordat het orgel in de St. Josephkerk geplaatst kan worden, moet het plafond van het zangkoor over de volle breedte worden verhoogd. Om bouwtechnische redenen wordt het orgel ten opzichte van het oude orgel naar achter geplaatst. Bijkomend voordeel is dat de koorbalustrade intact blijft, een nadrukkelijk advies van het Cuypersgenootschap. Inmiddels is de offerte van de plafondverhoging binnen. Zodra de kosten van de restauratie en opbouw van het orgel door de orgelbouwer zijn berekend, kan met het totale kostenplaatje de fondswerving in gang worden gezet.

Het prijskaartje

Van de totale kosten moet 25% verworven worden via de zogenaamde '25% - regeling'. Dat wil zeggen dat 25% van de kosten extern verworven moet worden, dus niet door de parochianen. Dit geldt ook voor de restauratie van de toren, de klok, het uurwerk en de verlichting. Het historisch orgel van N.S. Leijser & Zoon, Orgelfabrieken te Zutphen, een orgel waarvan nog enkele exemplaren in Nederland aanwezig zijn en waarvan het Brummense exemplaar de grootste is, komt in aanmerking voor subsidie. Ook de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) staat positief ten aanzien van de subsidiëring. Om verdere gelden te verwerven zal een aanbevelingsbrief met diverse bijlagen worden opgesteld voor orgelfondsen met het verzoek om bij te dragen in de kosten voor het behoud van dit voor Nederland unieke orgel.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735;
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.30-12.00; donderdag 9.30-11.00.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting, 553527; Ab Hartelman, pm., 06-31371011

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 06 54906763;
Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Franssen, 552322;
Gerard Eijkelkamp, 552914.

PCI: email: vorden@pci12apostelen.nl

Levendig en vitaal (1)

Als u deze *Onderweg* leest hebben we Pasen al achter de rug en ligt Pinksteren nog voor ons. Deze Hoogtijdagen van het kerkelijk jaar maken duidelijk dat het leven altijd doorgaat en dat we ons daarbij geïnspireerd en gesteund mogen weten. Dat geldt ook voor onze geloofsgemeenschap. Ondanks de voorgenomen sluiting van onze kerk gaan we door, ondernemen we vele initiatieven en houden we onze geloofsgemeenschap levendig en vitaal. Dat blijkt als we terugkijken en vooruitblikken.

Terugkijken Vastenwandeling

Op 27 maart hebben onze parochianen en gasten de "vastenwandeling" gelopen. Die werd georganiseerd door de MOV Vorden/Kranenburg. Een mooie route die al wandelend inspireerde tot gesprek en verstillig. En na afloop was er voor de deelnemers een heerlijke welverdiende soep. De opbrengst is bestemd voor het vastenproject "Je land is je leven".

Palmpasenviering

De oecumenische Palmpasenviering vond dit jaar in de Dorpskerk plaats. Circa 40 kinderen in de kerk versierden hun Palmpasestok. Een bijzondere viering, o.a. omdat een groep Oekraïense vluchtelingen een prachtig vredeslied ten gehore bracht.

Passie

Op Goede Vrijdag kon eindelijk weer eens de Passie in onze kerk worden gehouden. Een groot project met o.a. ruim 90 koorleden onder de bezielende leiding van Margriet te Morsche, Wil Matti en Frank Sterenberg. Twee indrukwekkende uitvoeringen met daaraan voorafgaand een stille tocht met aandacht voor de Oekraïense slachtoffers. Met dank aan de vele vrijwilligers die "het wonder van Vorden" weer mogelijk hebben gemaakt.

Vooruitblikken Rollover Bronckhorst

Op 21 mei doet de rolstoeltocht "Rollover Bronckhorst" onze Christus Koningkerk aan. De deelnemers en begeleiders aan deze "wandeltocht" voor mensen met een "loop-beperking" strijken dan neer op ons kerkplein. En uiteraard is er voor de deelnemers gelegenheid om even een kaarsje op te steken. Ook op deze manier staat onze geloofsgemeenschap én ons kerkgebouw midden in de samenleving.

Parochie-avond

Op 24 mei om 19.30 uur. is er de parochie-avond voor onze eigen geloofsgemeenschap. Een cruciale avond omdat o.a. de voorgenomen sluiting van onze Christus Koningkerk op het programma staat. Meer daarover leest u in de bijgesloten Nieuwsbrief. Kortom, Uw komst is van groot belang!

Pinksterviering

Op 5 juni is er de Pinksterviering. Traditioneel (en heel passend) is dat in Vorden een oecumenische viering samen met de PKN Vorden. We doen samen (Pinkster)inspiratie op in een interreligieuze sfeer. Dit jaar is de Pinksterviering in onze Christus Koningkerk.

Levendig en vitaal (2)

Zoals u hebt kunnen lezen vindt er van alles en nog wat plaats in onze geloofsgemeenschap. Daaruit blijkt wel dat onze geloofsgemeenschap levendig en vitaal is. Maar waar we onze ogen niet voor mogen sluiten is dat het aantal kerkgangers afneemt en de druk op vrijwilligers groter. We zullen naar alternatieven moeten zoeken om die levendigheid en vitaliteit te continueren. In een andere vorm en naar verwachting in een ander "gebouw". Uit de enquête blijkt dat een merendeel van onze parochianen "door wil gaan". Dat is een positief bericht dat vertrouwen geeft voor de toekomst, hoe die er ook uit gaat zien. Daarom is de parochieavond op 24 mei ook zo belangrijk.

Namens de locatieraad en pastoraatgroep Jaap Harmsen

Benefietconcert Oekraïne

Op 3 april vond er in onze kerk een groots benefietconcert t.b.v. de Oekraïense vluchtelingen plaats. Met optredens van het Vordens Mannenkoor en het gospelkoor Inspiration in een volle kerk en als resultaat een goede opbrengst. Zie de foto. Dit concert maakte weer eens duidelijk dat de oecumenische en seculiere samenwerking in Vorden van hele goede kwaliteit is. Na afloop verzuchtten sommigen bezoekers wel: "wat jammer dat dit kerkgebouw hiervoor straks niet meer beschikbaar is ...".

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: annette.morgenster26@gmail.com

Locatieraad Jan Verwoolde, geb., 271761;

Pastoraatgroep Annette Franck, 473360;
Riky ten Thije, 272361;

PCI: email: borculo@pci12apostelen.nl

Verslag informatieavond

Op 25 maart was er een informatieavond voor alle parochianen om de uitslag van de enquête en de plannen voor de toekomst te bespreken. De volledige notulen kunt u opvragen bij Annette Franck. Hieronder een samenvatting van de avond.

Uitslag enquête

Er zijn 680 enquêtes uitgedeeld. Daarvan zijn er 68 ingevuld weer ingeleverd. Dat is precies 10%.

Vraag: Hoe vaak bezoekt u onze kerk?
De mensen die hierop zelden tot nooit hebben geantwoord, hebben in de laatste vraag ook aangegeven de informatieavond niet te willen bezoeken. Van de mensen die aangaven geregeld naar een viering te gaan, was het grootste deel aanwezig bij de informatieavond.

Vraag: Bent u na kerksluiting van plan elders een kerk te bezoeken?

Ongeveer de helft van de mensen zal niet (meer) naar een kerk gaan. vijf mensen gaven aan dan naar een kerk in eigen parochie te gaan, de rest bezoekt liever een kerk in de buurt.

Vraag: Hebt u belangstelling voor bijeenkomsten of vieringen in het KJ gebouw?

Ongeveer de helft heeft er belang bij elkaar op andere manieren te ontmoeten. Door samen koffie te drinken, door geloofsgesprekken, voor gebedsvieringen of om de communie te ontvangen.

Vraag: Bent u bereid vrijwilligerswerk te (blijven) doen na kerksluiting?

Degene die niet van plan is naar een viering te gaan heeft ook op deze vraag negatief geantwoord.

17 mensen gaven aan iets voor de eigen geloofsgemeenschap wil doen. En zes mensen geven aan ook iets voor de parochie te willen doen.

Vraag: Mogen we u benaderen om mee te denken over het in stand houden van de geloofsgemeenschap?

Een tiental mensen is bereid om mee te denken. Maar ook als u niets hebt ingevuld en inmiddels toch denkt dat u wellicht een (kleine) bijdrage kunt leveren aan het voortbestaan van onze geloofsgemeenschap dan kunt u dat altijd aangeven. Of vraag om meer informatie bij de leden van de locatieraad en pastoraatgroep.

Toekomst kerkgebouw

Na bekendmaking van de kerksluiting heeft de Protestantse Gemeente "De Wijngaard" contact gezocht met de pastoraatgroep van onze geloofsgemeenschap. Ook zij hebben te kampen met een terugloop van het aantal kerkgangers. In de nabije toekomst willen zij gaan vieren vanuit één centraal gelegen kerk die groot genoeg is voor samenkomst van gemeenteleden. Daar komt onze kerk in beeld. Er is belangstelling vanuit de PKN tot aankoop van kerk en pastorie.

Het bestuur van de HH. Twaalf apostelen is blij met deze ontwikkeling, maar er zullen nog heel wat gesprekken gevoerd gaan worden voordat het zover is.

Het kerkgebouw is in bezit van het Bisdom. Als de kerk aan de eredienst wordt onttrokken mogen er geen eucharistievieringen meer plaats hebben. Een uitvaart of gebedsviering zou wel mogen. E.e.a. afhankelijk van afspraken die met PG "De Wijngaard" genomen gaan worden. Er zou bijvoorbeeld gesproken kunnen worden om het KJ gebouw te gebruiken voor vieringen.

(Deze mogen dan echter niet in een weekend plaats hebben. Dan kan één van de vieringen in een andere kerk binnen onze parochie bezocht worden). En misschien is een plek voor Maria te realiseren. Oecumenische vieringen zijn natuurlijk wel mogelijk.

Als de kerk haar deuren sluit betekent dat niet dat er geen geloofsgemeenschap meer is. Deze blijft gewoon bestaan. Het is wel zaak de geloofsgemeenschap overeind te houden, met name voor de parochianen die niet in staat zijn elders een viering bij te wonen. Denk daarbij vooral aan de oudere parochianen die met dit kerkgebouw zijn opgegroeid. Er zal dus een andere plaats ingericht moeten worden als pastoraal steunpunt. Om elkaar te ontmoeten, te vieren, te praten, koffie te drinken. Dit zou het KJ gebouw kunnen zijn. Hier kunnen de belangrijke spullen uit de kerk dan weer een plaats vinden.

Palmpasen

Zondag 10 april was het Palmpasen. Dit is in een volle kerk oecumenisch gevierd. Niet alleen de viering was oecumenisch. De gehele voorbereiding is gezamenlijk gedaan. Ook het gelegenhedskoor bestond uit mensen vanuit de verschillende kerken van Borculo. Na de viering stond Volharding klaar om met de kinderen en hun palmstok een rondje door Borculo te lopen. Voor alle kerkgangers stond de koffie klaar met voldoende stof om over te praten.

Gebedsintenties

14 mei: Wim L'Amie, Jan ten Thije, Theo Blom, overleden ouders Elschot-Spekschoor.

29 mei: Theo en Riek Verheijen, fam. Geerligs en Ottenschot, Theo Blom, Ben Lubbers, Anneke Nieuwveld-van de Wurp jaargedachtenis.

5 juni: (Pinksteren) Fam. Pelgrum, Theo Blom.

25 juni: overleden ouders Elschot-Spekschoor, Theo en Riek Verheijen, fam. Geerligs en Ottenschot, Ben Lubbers, Theo Blom, Jan ten Thije jaargedachtenis.

H. Willibrord - Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
 info@willibrordkerkruurlo.nl
 Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
 NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
 Redactie: w.bremer01@gmail.com
 Opgave gebedsintenties bij Anny Strijker; 452652;
 anny@strijkerweb.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Willy Bremer, secr. 06 15297947; Theo te Brake, pm., 453511;
 Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker, 452652;
 Jos Rouwhorst, 453251, Jan Vreman, 06 22571139.

PCI: email: ruurlo@pci12apostelen.nl

Kerkklokken wereldwijd

Onlangs zijn er in beeld en geluid opnames gemaakt van de kerkklokken. Niels van der Giessen wil zoveel mogelijk kerkklokken uit Nederland op zijn YouTube kanaal vastleggen. Een mooi initiatief. De video komt online op vrijdag 1 juli 2022 op www.youtube.com/NielsvanderGiessen. Op deze site zijn inmiddels een fors aantal klokken in beeld en geluid te volgen.

Mocht u deze site bekijken, dan bent u wellicht ook geïnteresseerd in de website www.kerkfotografie.nl. Ook onze H. Willibrorduskerk maakt hier onderdeel van uit. Samen geven deze beide websites een goed beeld van onze kerken in Nederland.

Gezinsviering Palmпасen

Graag blikken we nog even terug op de Palmпасen viering van 10 april jl. In een goed bezette kerk hebben we met groot en klein Palmпасen mogen vieren. De voorganger was pastoraal werker Carin Timmerman. Zij gaf bij de opening aan dat ze voor het eerst in Ruurlo vooringing en vertelde dat ze daarmee in alle parochies van de HH. Twaalf Apostelen één keer is voorgegaan.

Er waren mooie versierde Palmпасenstokken meegebracht door de kinderen. In de viering werd er door Carin en een paar kinderen door middel van een samenspraak duidelijk gemaakt, wat de goede week eigenlijk betekent.

Gelijktijdig werden de versieringen naast het altaar aan de stok gehangen. Daardoor wist iedereen welke betekenis dit alles heeft. De kinderen hielpen ook mee met het uitdelen van de palmtakjes aan de mensen in de kerk. De Palmпасenliedjes werden enthousiast gezongen door het kinderkoor Sing a Song o.l.v. Karin Hukker. Aan het eind van de viering kregen de kinderen een haantje op de stok en was er tijdens het slotlied een optochtje door de kerk.

Daarna konden de mensen onder het genot van een kopje koffie en wat paaseitjes kennis maken met Carin Timmerman. Het was erg gezellig en fijn dat zoveel mensen van deze gelegenheid gebruik hebben gemaakt.
Werkgroep kinderliturgie

Grijze tornado raast

Afgelopen maanden is er flink geklust in de kerk. Naast de geweldige infrarood verwarming is de sacristie en de oude verwarmingsruimte flink onderhanden genomen. De oude verwarming is verwijderd, muren zijn opnieuw behangen, vloeren geëgaliseerd en voorzien van een nieuwe vloerbedekking. Waar gehakt worden vallen spaanders. Vandaar dat een

rigoureuze schoonmaakactie wel op zijn plaats was. Op 17 maart heeft een ploegje van een tiental enthousiastelingen de kerk van boven tot onder weer opgefrist. Bij deze dank aan de belangeloze inzet van deze grijze golf.

Alsnog Jubileumviering 150 jaar

Op 23 december 2021 bestond onze Willibrordkerk 150 jaar. Vanwege Corona kan de plechtige en feestelijke eucharistieviering die we in gedachten hadden toen niet, maar binnenkort wel, doorgaan.

Op twee pinksterdag, maandag 6 juni, om 10.00 uur zal er een eucharistieviering gehouden worden met zowel pastoor Harry Scheve als onze voormalig pastoor Fred Hogenelst als voorgangers. De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang. Ons gemengd koor is al weken aan het inzingen en de kerk wordt extra fraai versierd. Na afloop van de mis zal er een receptie gehouden worden in een feestelijke tent buiten de kerk. Een mooie gelegenheid om elkaar weer eens echt te ontmoeten.

Diverse mensen zullen persoonlijk uitgenodigd worden voor deze feestelijke viering. Mocht u geen uitnodiging gekregen hebben, dan kunt u zich alsnog aanmelden via info@willibrordkerkruurlo.nl Wat zal het mooi zijn als onze kerk weer eens afgeladen vol is.

Vervolg van Hengelo

Statie 14: Jezus wordt in het graf gelegd.

Kateryna uit Lugansk vertelt:

Nu is ons gezin veilig. Maar ik blijf me afvragen of het niet beter geweest was om thuis te blijven. Zelfs onder beschietingen zou het voor mij makkelijker zijn dan rond te dwalen in andermans appartement, zonder mijn spullen en in volstrekte onzekerheid over hoelang dit alles nog zal duren. Ik hoop dat mijn huis het zal overleven en dat we snel terug kunnen keren.

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
 info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
 secretariaat: vrijdag 11.00 - 12.00 uur.
 Rekeningnr.: NL12RABO0121301346
 NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
 Redactie: henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Henk Roes, secr. 461061; Theo Keurentjes, 464247;
 Ans Schabbink, 462570; Gerald Veldscholten, 463482.

PCI: email: hengelo@pci12apostelen.nl

Goede Vrijdagviering

Aan de hand van de reproducties, die Jan Toorop schilderde, zijn de teksten aangepast voor de Kruisweg voor Oekraïne. Deze zijn opgetekend onder de titel 'Waar is God in Oekraïne?' Door Tatyana Borodina.

Op Goede Vrijdag is onder leiding van Gerry Spekkink een inspirerende link gelegd tussen de traditionele kruisweg en de huidige situatie in Oekraïne. Wij wilden dit graag delen met de overige geloofsgemeenschappen binnen onze parochie.

Statie 1: Jezus wordt ter dood veroordeeld Kateryna uit Lugansk vertelt:

De Russische invasie van Oekraïne begon voor ons als in een film. Vroeg in de morgen, om kwart over 5, werd ik abrupt gewekt door het geluid van een overvliegende straaljager. Mijn man keek naar de telefoon en zei dat het begonnen was. Nog eens 15 minuten later hoorden we een verschrikkelijke explosie en het huis schudde.

Statie 2: Jezus neemt het kruis op Zijn schouders

Natalia uit Kiev vertelt:

Op de ochtend van 25 februari was ik niet van plan om ergens heen te gaan. Ik wilde thuis zijn, brood bakken en bloemen kweken in de achtertuin. Er was geen sprake van evacuatie. Integendeel, mijn ouders en oudste dochter en hun vrienden kwamen naar ons huis in de buitenwijken van Kiev. Tegen lunchtijd is alles anders: ik heb wat spullen in de auto gegooid, de kinderen, onze hond.

Statie 3: Jezus valt voor de eerste keer onder het kruis

Anna uit Kiev vertelt:

Op die dag stond er rond ons huis militair materieel. Lange tijd stond het daar maar.

Toen begon de colonne zich te verplaatsen. Onderweg schoten de soldaten op woongebouwen. Ze bewogen niet snel, ze schoten grondig. De kinderen en ik verstopten ons in een hoek onder de trap.

Statie 4: Jezus ontmoet zijn moeder

Kateryna uit Lugansk vertelt:

Toen de beschietingen begonnen, rende een jonge vrouw met een baby naar de plaats waar melk werd uitgedeeld. Ze kreeg onmiddellijk twee pakjes. Of ze nog meer wilde?

Ze aarzelde omdat anderen misschien niet genoeg zouden hebben, en nam het derde pak melk pas aan nadat haar verzekerd was dat er genoeg was voor iedereen.

Statie 5: Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen.

Anna uit Kiev vertelt:

De huizen worden beschoten. Een verschrikkelijke verschrikking. Twee dingen vlogen het erf op met gefluit en explosies.

Statie 6 Veronica droogt het gezicht van Jezus af!

Natalia uit Kiev vertelt:

Aan de grens staat een rij van enkele kilometers. De situatie is gespannen, maar vrijwilligers komen en gaan met warm eten, snoep en fruit voor de kinderen.

De Polen zijn ongelooflijke lieve mensen. Ze dragen voedsel, kleding, kinderspullen en medicijnen aan.

Statie 7: Jezus valt voor de tweede keer onder het kruis.

Lyudmila uit Marioepol vertelt:

Dit is de hel. Constante beschietingen. We zitten in de kelder, soms lukt het om eten te koken op een vuurtje. Bij de ingang is een gat gegraven om naar het

toilet te gaan. Het is erg koud. We leven nog, maar er is heel weinig eten over.

Statie 8: Jezus ontmoet de bedroefde vrouwen

Kateryna uit Lugansk vertelt:

Deze dagen voel ik aan wat het begrip zieke horror betekent. Op gezette tijden spreidt het zijn tentakels van binnenuit uit over het hele lichaam, drukt elk orgaan, elke slagader, ader en haarvat dicht.

Statie 9: Jezus valt voor de derde keer onder het kruis.

Darla uit Marioepol vertelt:

We zitten al acht dagen zonder water, elektriciteit, gas en verwarming. Buren staken een vuur aan onder het huis om eten op te koken. We hebben zes uur in de rij gestaan. Er was geen brood. Winkels zijn geplunderd. Alle wegen rondom zijn ondermijnd door het Russische leger.

Statie 10: Jezus wordt van zijn kleren beroofd.

Natasha uit Marioepol vertelt:

Een half miljoen inwoners van Marioepol zijn van het leven afgesneden. Er zijn geen straten meer met onbeschadigde huizen. De lichamen van de doden liggen begraven op binnenplaatsen van woonwijken.

Statie 11: Jezus wordt aan het kruis geslagen.

Yaroslava uit Borodyanka vertelt:

Een granaat trof mijn appartement in een gebouw van vier verdiepingen. Het is er niet meer. Ik verstopte me met mijn moeder in de kelders van particuliere huizen. Er zijn voortdurend beschietingen. We zijn zowel lichamelijk als geestelijk uitgeput.

Statie 12: Jezus sterft aan het kruis.

Elena uit Charkov vertelt:

Op 28 februari besloten mijn vriendin en haar familie te vertrekken. Een raket raakte een van de auto's. Het hele gezin verbrandde.

Statie 13: Jezus wordt van het kruis genomen.

Anna uit Mariopool vertelt:

Slachtoffers worden begraven in een massagraf, aangezien het kerkhof in een buitenwijk van Marioepol onbereikbaar is. "Geen van hen werd geïdentificeerd!"

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
 Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
 Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
 NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
 NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
 Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
 Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
 Dini Compas-Nijenhuis, 06-40594236;
 Annie Stapelbroek, 0314-641477

PCI: email: keijenborg@pci12apostelen.nl

processie door de kerk gelopen. Het was een mooie viering.

In memoriam Diny de Vrught

Op 13 februari jl. is **Diny de Vrught** op 88-jarige leeftijd overleden. Diny is jarenlang lid geweest van het dameskoor. Ook was ze lange tijd acoliet bij uitvaartvieringen en lectrice. Ze deed dit alles met veel toewijding en zorg. Diny was een belangrijk vrijwilligster, één van de steunpilaren van onze geloofsgemeenschap. Diny, dank voor je inzet. Rust in vrede.
Pastoraatgroep/locatieraad

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 uur tot 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38 Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.

Stichting R.K. Begraafplaats

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
 tel. 0575 – 464162 email :
 begraafplaatskeijenborg@hotmail.com;
 website www.begraafplaatskeijenborg.nl
 De tarieven 2022 kunt u vinden op de website van de HH. Twaalf Apostelen, locatie Keijenborg.

Parochiële Caritas Instelling

Secretariaat: Fons Lamers, Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg.

Kerkdienst gemist

Alle vieringen, ook vanuit Zutphen, zijn te beluisteren via Kerkdienstgemist (voorheen kerkradio): www.12apostelen.nl/index.php/kerkdienstgemist-twaalf-apostelen/

Presentatie Communicanten

Op palmzondag hebben 16 communicantjes zich voorgesteld aan de Parochie. Sophie, Eelco, Finn, Loïs, Lotte, Luke, Niels, Maud, Marit, Jairo, Kevin, Alwin, Saar, Lott, Nena en Jonna. De communicantjes komen uit de

geloofsgemeenschappen Keijenborg, Zelhem, Hengelo en Steenderen. Ze doen op zondag 22 mei hun Eerste Heilige Communie om 10.00 uur in de kerk van Keijenborg. De communicantjes hadden allemaal een mooie Palmпасenstok gemaakt. Ook broertjes en zusjes hadden een Palmпасenstok; dat was een hele bonte verschijning. Samen hebben we de

Dopen

Aanmeldingen voor het dopen graag via het secretariaat van de HH. Twaalf Apostelen. Email: secretariaat@12apostelen.nl

Kermisviering zaterdag 25 juni

Eindelijk is het weer zover! Na twee jaar corona kan er weer kermis worden gevierd in Keijenborg. Traditiegetrouw zal er op zaterdag een eucharistieviering worden gehouden. Daarbij zal de Schutterij St. Jan met bestuur en leden haar opwachting maken. Na afloop van de kerkdienst zal er een vendelhulde zijn. Dit jaar zal dit zijn op zaterdag 25 juni om 17.00 uur. U wordt daarbij van harte uitgenodigd.

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak;
 pastoriebaak@outlook.com
 Opgave gebedsintenties: per mail: pastoriebaak@outlook.com
 of bij Bennie Stapelbroek: tel. 0575 491060;
 mail bennie.stapelbroek@gmail.com. Voor overige zaken: Ans
 Berendsen: tel. 0575 441920; mail ans-arthur@hotmail.com
 Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
 Redactie: pastoriebaak@outlook.com

Locatieraad/pastoraatgroep Berna Lamers, 441244;
 berna.lamers@gmail.com; Arnold Wolbrink, 441206;
 Petra Weel, 06 12536049

PCI: email: baak@pci12apostelen.nl

Vieringen in Baak

Op dinsdag 17 mei staat er om 19.00 uur een woord- en communieviering gepland met pastoraal werker Carin Timmerman als voorganger. Op dinsdag 21 juni is er om 19.00 uur een eucharistieviering; pastoor H. Scheve zal de voorganger zijn.

Koffiedrinken

Na de vieringen zullen we weer aan de tafels koffie en thee drinken met iets lekkers er bij. Wij nodigen u van harte uit om dan nog even na te praten.

Dinie Schiphorst bedankt

Kort voor de viering van 15 maart heeft Dinie Schiphorst aangegeven dat zij wil stoppen als koster. Het lopen werd haar te zwaar, bovendien was ze bang om te vallen, de trapjes bij het altaar zijn niet zonder risico. Gelukkig heeft haar man Henk haar de laatste tijd geholpen en is het nog altijd goed gegaan. We hebben alle begrip voor dit besluit.

Zij heeft het 35 jaar gedaan, een hele prestatie. Dinie wil nog wel de klokken luiden, ze stopt dus nog niet helemaal. Dinie werd aan het eind van de viering spontaan bedankt door Ingrid Schooltink. Op een later moment heeft zij de wel bekende kaars met afbeelding van de kerk en een bloemetje ontvangen als dank voor het vele werk dat zij voor de geloofsgemeenschap gedaan heeft.

Tempelpop

Waarschijnlijk is Tempelpop net voorbij wanneer u deze *Onderweg* leest. Hopelijk heeft het niet voor al te veel overlast gezorgd. We hebben duidelijke afspraken gemaakt en hopen dat de kerk met respect wordt gebruikt. Voorgaande jaren is de kerk altijd weer keurig netjes schoon opgeleverd. De verhuur levert ons als geloofsgemeenschap een mooie bijdrage op.

Kunstroute van 26 t/m 29 mei

Ook dit jaar zal er tijdens de kustroute in het achterste gedeelte van de kerk een expositie zijn van kunstenaars.

Tentoonstelling bouw van de kerk, zomer 2022

Deze zomer zal er een tentoonstelling in de kerk zijn over de bouw van de kerk. Daarnaast zal het mogelijk zijn om de toren te beklimmen. Het wordt nog besproken hoeveel dagen per week de tentoonstelling open zal zijn.

Oogstdankviering

In de volgende *Onderweg* zullen we de uitnodiging van de Oogstdankviering opnemen. U kunt de datum, 20 augustus al vast in uw agenda noteren. De voorbereidingen zijn al begonnen, we hopen op mooi weer, dan zal het wederom

een mooie viering in de buitenlucht worden.

Gebedsintenties

Di.17-5: Everdien Schut, Herman Hendriks, Ouders van Leussen-Wobrink, Ouders Mentink-Jansen en fam., Jos en Bets Hermsen-Goris, Antoon en Johan Janssen, ouders Dashorst-Brink, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders Hebben-Smit,

Di. 21-6: Everdien Schut, Herman Hendriks, Ouders van Leussen-Wobrink, Jos en Bets Hermsen-Goris, ouders Dashorst-Brink, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders Hebben-Smit

Paaskaars voor Antoon Mentink

Op 16 april zijn Antoon Mentink en Berna Lamers naar de Paaswake in Zutphen geweest. Tijdens die viering worden voor alle geloofsgemeenschappen de Paaskaarsen gewijd. Dit jaar hebben we in Baak een Paaskaars met een afbeelding van vissen. Vorig jaar stond er de Vader, Zoon en Heilige Geest op. Antoon Mentink bestelt deze kaarsen altijd, hij heeft aangegeven dat hij belangstelling heeft voor de Paaskaars van 2021. Het moge duidelijk zijn dat Antoon erg veel voor de geloofsgemeenschap doet. Een Paaskaars is hem dan ook van harte gegund. Antoon wij hopen dat je er nog lang van mag genieten. Mocht u ook belangstelling hebben voor een Paaskaars, dan kunt u zich melden bij Berna Lamers als belangstellende voor de Paaskaars van 2022.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 0313 479294

Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad / pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink

PCI: email: drempt@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Overleden:

Op 7 maart is in de leeftijd van 89 jaar **Gerhardus Johannes Hendrikus Berentsen** (Geert de Meister) overleden. Tijdens de avondviering op 11 maart in Drempt hebben we afscheid van hem genomen. Zaterdag 12 maart is hij gecremeerd te Dieren. Geert Berentsen heeft ruim 30 jaar, eerst als onderwijzer en later als hoofd van de Willibrordusschool in Drempt, veel betekend voor de vorming van de jeugd in Drempt. Hij deed het op zijn manier met de strakke regels die toen nog konden. Dank voor zijn inbreng in deze voor onze gemeenschap.

Op 25 maart is in de leeftijd van 87 jaar **Carolus Johannes Henricus Leisink** (Karel) overleden. In de bijzondere uitvaartviering, waarin zijn broer pastor Jan Leisink voorging met assistentie van hun neef, diaken in opleiding, en vier misdienaars van zijn neef, is afscheid van Karel genomen. Daarna is hij ter ruste gelegd op onze begraafplaats naast de kerk.

Dat ze allen mogen rusten in vrede.

Oecumene Pinksteren

Op eerste pinksterdag 5 juni om 10.00 uur is er een oecumenische Pinksterviering. De kerken van Voor-Drempt, Achter-Drempt en Keppel gaan dit jaar weer samen Pinksteren vieren. De viering is dit jaar in onze H. Willibrordkerk in Achter-Drempt. Het zal wederom een feestelijke viering worden. De voorgangers zijn: diaken Anton Bos en dominee Karin Spelt. Na afloop van de viering is er gelegenheid om onder het genot van koffie en een drankje nog gezellig na te praten.

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 3 juni 2022
 redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Van de locatieraad

Met het schrijven van dit stukje hebben we de paasdagen net achter ons liggen en kunnen we een terugblik doen. De vieringen van de Goede Week zijn in parochieverband gevierd in Zutphen. In Drempt is zelf op vrijdagmiddag de kruisweg geweest. Op paaszaterdag heeft Feeling een druk bezocht Paasconcert gegeven. Op paaszondag is Diaken Oude Groen voorgegaan in een goed verzorgde viering. Met de inzet van velen waren het weer mooie vieringen!

gehouden in onze H. Willibrordkerk in Achter-Drempt. Deze keer is gekozen voor een thema rondom het maken van innerlijke keuzes; vragen die we ons daarbij kunnen stellen zijn: Hoe willen we leven? Waar kiezen we voor: kiezen we voor wrok en haat of kiezen we voor vergeven, liefde en vertrouwen? Muzikale ondersteuning wordt verleend door het koor Feeling. Na afloop is er gelegenheid om na te praten onder het genot van een kopje koffie of thee. Iedereen is van harte welkom!

Plechtig Lof

Op 11 mei 2022 is er een plechtig Lof. Diaken Anton Bos gaat ons voor en het Willibrordkoor zal zorgen voor de muzikale ondersteuning. Het lof begint om 19.00 uur. Na afloop is er koffie / thee. Komt U ook?

Anders Vieren

Zondag 15 mei om 10.00 uur wordt na een lange tijd weer een Anders Vieren viering

Oecumene Pinksteren

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@gmail.com

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
Alex Gerritsen 450950
Anke Pasman, 451261

PCI: email: olburgen@pci12apostelen.nl

Activiteiten voor vrouwen

“8jeEngbergen” op donderdag 12 mei. Dit is een (kunst) wandeling in natuurgebied Engbergen. Lang Leve Kunst & Naoberschap van Amphion geeft deze activiteit. De wandeling is bedacht door kunstenaar Ankie van den Nieuwenhuizen. Tijdens de drie kilometer lange tocht maken we een aantal kunst opdrachten, waarbij we onze ogen goed de kost moeten geven. Aan het eind van de wandeling kunnen we de schetsjes verder uitwerken.

Natuurgebied Engbergen ligt tussen Gendringen, Anholt, Ulft en Silvolde langs de Oude IJssel. Enkele jaren geleden is hier in het kader van ‘Ruimte voor de rivier’ een nat gebied als waterberging voor de Oude IJssel aangelegd. Bovendien wordt het gebied oostelijk van de duinen op natuurvriendelijke wijze beheerd. Het gebied is aantrekkelijk om te wandelen door z'n hoogteverschillen, afwisseling en grote verscheidenheid aan landschapstypen.

We vertrekken om 12.45 uur vanaf 't Lokaal in Olburgen en zijn rond 17.30 uur weer terug. Voor meer informatie: kijk op de site: www.Olburgen-Rha.nl

Bieb Olburgen

In onze bibliotheek hebben we een ruim aanbod aan boeken in alle categorieën. Boeken in goede staat kunnen bij ons worden afgegeven. Ieder kwartaal schaffen we een nieuw boek aan uit het actuele boekenaanbod. Verouderde of dubbele boeken komen in de verkoopkast. Het lenen van een boek is gratis. Per keer kan een onbeperkt aantal boeken worden geleend. Als je een boek uit hebt zien we het graag retour, zodat ook anderen het

kunnen lezen.

De boeken uitleen is open op dinsdag-avond van 18.30 uur tot 19.30 uur, vrijdagmorgen van 10.30 uur tot 11.30 uur. Kom eens langs! Al is het maar voor een praatje en een kop koffie.

Verkoopkast: Deze boeken kun je meenemen voor minimaal 50 cent of voor wat het je waard is. Van de opbrengst kopen we nieuwe boeken voor de bibliotheek.

Kerkdienst gemist via Internet

plaatje wereldbol met koptelefoon

U kunt de viering rechtstreeks beluisteren via het internet, kijk op: <https://www.12apostelen.nl/index.php/vieringen/>. Dit geldt voor de reguliere vieringen en ook voor huwelijksvieringen, avondwakes, uitvaartdiensten en ander vieringen.

De opnames beginnen enkele minuten voor aanvang van de viering en blijven enkele weken na de datum nog te beluisteren en te downloaden.

Rooster

Weekendviering op:

- 8 mei: woorddienst
- 22 mei: woord- en communieviering
- 4 juni: eucharistieviering (de avond voor Eerste Pinksterdag)
- 26 juni: woorddienst

Misdienaar

4 juni

Collectanten

- 8 mei: Joost Langenhof
- 22 mei: Erna Bosch
- 4 juni: Jan den Hartog
- 26 juni: Jan Baars

Lectoren

- 22 mei: Thea Lebbink
- 4 juni: Cilia Langenhof

Kosters

- 6 mei: Theo Damen
- 8 mei: Joost Langenhof
- 22 mei: Cilia Langenhof
- 3 juni: Theo Damen
- 4 juni: Betsie Verhoeven
- 26 juni: Jan Baars

Bloemversiering

- 7 mei – 20 mei: Yvonne en Til
- 21 mei – 3 juni: Diny en Leonie
- 4 juni – 17 juni: Betsie en Nicole
- 18 juni – 1 juli: Thea en Gerda

Dames- en herenkoor

- Repetities: 10 mei, 17 mei, 24 mei, 31 mei, 7 juni, 14 juni, 21 juni, 28 juni
- Gezongen vieringen: 8 mei, 22 mei, 4 juni, 26 juni

Intenties

8 mei: Herman en Bep Pasman, Geert – vader en moeder Pelgrom, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink

22 mei: Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Gradus en Dinie Baars

4 juni: Jan Wigman en Willy Wigman-Reijers, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Anna Franken, Gradus en Dinie Baars, Robert Vallen, Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink

26 juni: Fien Fontein-Freriks, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Anny Gieling

Kopij

Heb jij een artikel waarvan je denkt: dat is leuk voor het blad Onderweg of de website, geef dit dan digitaal door naar: jansenmts@gmail.com

Sluitingsdata inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
Jaargang 10:

Nummer 5: 30 mei 2022

Nummer 6: 18 juli 2022

Nummer 7: 5 september 2022

E-mailadres: jansenmts@gmail.com

Stichting Vrienden van Dora Visser

Maandelijks is er op de eerste vrijdag van de maand in de kerk van Olburgen een eucharistieviering. De viering begint om 15.00 uur. 3 juni

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
 Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
 Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
 email: mariaschut@kpnmail.nl
 Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
 Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 470596, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

PCI: email: steenderen@pci12apostelen.nl

Terugblik vastenmaaltijd

Op Goede Vrijdag kwamen 's middags om vijf uur 18 parochianen samen in het Kerspel voor de vastenmaaltijd. Dit was de afgelopen twee jaar niet mogelijk. Eerst verzorgde Maria Schotman een opening met gedachten rond het lijden en sterven van Jezus. Er stond een kruis opgesteld met stenen, een kaars en een rode bloem. Na een gebed kon de maaltijd beginnen. Zoals altijd was het een gezellig en lekker samenzijn. Trudi van der Weijden werd met een groot applaus bedankt voor alle jaren dat zij de maaltijd had gekookt. Ze heeft het stokje overgedragen aan twee Maria's, Schut en Schotman. Na de koffie vertrok een auto vol mensen naar Vorden om daar de Passie bij te wonen.

Opbrengst vastenactie

Na telling van het geld uit de ingeleverde vastenzakjes kwamen we uit op een bedrag van ruim 330 euro. Hartelijk dank voor uw bijdrage namens de mensen in Guatamala.

Palmtakjes

Ook al was er geen viering met Palmzonden, de gezegende palmtakjes waren er wel en konden met Pasen worden meegenomen. Jammer genoeg had de buxusmot goed zijn best gedaan en zagen de takjes er wat haveloos uit. Hopelijk kunnen we volgend jaar voor mooiere takjes zorgen. Heeft u nog een mooie struik en mogen we hiervan knippen, dan horen we dit graag.

Paaskaars

De nieuwe paaskaars is tijdens een indrukwekkende Paaswake in de Sint Jan te Zutphen gewijd en was op eerste paasdag in de viering met voorganger Laura van der Kam aanwezig in onze kerk.

Voortgang kerksluiting

Eind februari is er een delegatie van het bestuur en procesbegeleider Harry Bisseling met de leden van de locatieraad en pastoraatgroep van onze geloofsgemeenschap in gesprek geweest. Wij vertelden hoe de boodschap over de sluiting is overgekomen, hoe we denken over de toekomst, welke vragen er leven etc. In de begeleidende brief bij de vorige Onderweg heeft u het een en ander hierover kunnen lezen. Op 4 april was er een avond in Keijenborg waar gesproken werd over de voortgang van de kerksluitingen. Er werd uitleg gegeven en vragen beantwoord. Op 14 mei is er een vervolg geweest, waarover u later meer hoort.

Kerkopenstelling

Vanaf 1 mei wordt de kerkdeur weer dagelijks door een aantal vrijwilligers geopend om mensen in de gelegenheid te stellen onze kerk te bezichtigen en een kaarsje op te steken. Dank aan deze vrijwilligers.

Zondag doorzagen

Op 27 maart zouden we voor de eerste keer bij elkaar komen om de zondag door te zagen. Deze is niet doorgegaan om meerdere redenen. Eén daarvan was de matige belangstelling. We gaan het in het najaar weer proberen. In de zomer is er weinig behoefte aan denken wij.

Oecumenische Pinksterdienst

Op 5 juni, eerste pinksterdag is er om 10.00 uur weer een oecumenische openluchtdienst (bij mooi weer) met voorgangers Hubertien Oostdijk-van Anandel en Maria Schotman.

Overledenen

We hebben in maart van een aantal parochianen afscheid genomen. Op 3 maart van **Aleida Gijsberta Roelofs-Peek**. Leida mocht 91 jaar worden. Op 25 maart overleed plotseling **Wilhelmina Antonette Maria Wolbrink-van Aken**. Mia werd 73 jaar. Zij was lid van de bezoekgroep en zou helpen bij de zondag doorzagen. Ook op 25 maart overleed **Gerhardus Hendrikus Theodorus Gosselink**. Gerard werd 90 jaar. Op 28 maart overleed **Henricus Johannes Masselink** in de leeftijd van 89 jaar. Bakker Henk woonde al lang niet meer in Steenderen maar wilde hier begraven worden bij zijn vrouw. Op 29 maart overleed **Wilhelmina Theodora Petronella Beijer-Koster** op de leeftijd van 87 jaar. Mientje Beijer en Gerard Gosselink woonden beiden in Steenderen maar stonden nog ingeschreven in Olburgen. Wij wensen alle families veel sterkte toe in dit grote verdriet.

Koffie drinken

Er is weer koffie drinken op 15 mei en 19 juni.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurant)
Redactie: j-m.holtslag@tele2.nl

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
Jan Marijnissen, 441276; Valentijn van Waalwijk,
06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

PCI: email: vierakker@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Op 22 maart 2022 is **Alphonsus Bernardus Maria Roording** op 68 jarige leeftijd overleden in Vierakker. Fons werd geboren op 19 april 1953. “Met pijn in het hart hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze oud voorzitter Fons Roording. Hij was vele jaren verbonden aan onze vereniging.” Dit schrijft de biljartvereniging K.O.T uit Wichmond.

Ook het bestuur en leden van sportvereniging Sociï, afdeling voetbal plaatsten een advertentie en schreven de volgende tekst:

“Fons was sinds zijn tienerjaren lid van Sociï. Eerst als speler en later in allerlei hoedanigheden als vrijwilliger. De laatste decennia zorgde hij ervoor dat het complex er altijd keurig bij lag. Een rol die hij op de achtergrond vervulde, iets dat volledig paste bij de bescheiden persoonlijkheid die hij was. We zijn Fons bijzonder dankbaar en zullen hem enorm gaan missen. Onze gedachten gaan uit naar de familie Roording.”

Fons werd al vroeg aan het werk gezet op het land. Ploegen en aardappelen poten bijvoorbeeld. In Borculo behaalde hij zijn L.T.S.-diploma timmerman/metselaar. De laatste jaren werkte hij bij timmerfabriek Besseling in Vierakker. Hij maakte daar trappen.

Bij Sociï speelde hij in F.C. Knudde. Zij kwamen in die jaren zelfs in de Panorama.

Voor zijn ziekte was hij een zeer trouwe kerkganger. Ook in de kerk zat hij altijd heel bescheiden links achterin. Dat hij ruste in vrede!

Reacties voorgenomen kerksluiting

Op 29 maart was er in onze kerk een bijeenkomst over de aankondiging van het parochiebestuur dat zij negen van de 13 kerken in de parochie HH. Twaalf

Apostelen wil sluiten voor 2025. Daar valt de H. Willibrord in Vierakker ook onder. In deze bijeenkomst was de mogelijkheid vragen te stellen en samen te spreken over dit voorgenomen besluit. We willen van elkaar horen hoe we dat ervaren, en hoe denkt u dat we verder gaan? Hier een korte impressie van die avond.

Naast de plompe aankondiging van het parochiebestuur in de pers is er nog een lichte hoop te lezen in de opmerking van het parochiebestuur, dat de status van de kerken van Joppe en Vierakker nog wel onderzocht moet worden omdat deze kerken allebei rijksmonument zijn en destijds met of vanuit privé gelden zijn gebouwd en het eigendomsrecht of het overgangsrecht ná sluiting, voor het parochiebestuur nog niet duidelijk is. Het parochiebestuur was hiervan niet echt op de hoogte en heeft dit nog niet uitgezocht. Parochianen zijn boos: over de manier waarop het bestuur dit naar buiten heeft gebracht. Er is geen begrip voor het besluit de kleine kerken te sluiten: met weinig mensen in een kleine kerk voelt veel beter dan met datzelfde kleine aantal in een grote kerk als die van Keijenborg bijvoorbeeld. De verbondenheid met de ‘eigen’ kerk is groot. Het eucharistisch centrum is in Zutphen, maar heeft geen nieuwbouw meer nodig.

Er is gesproken over de gevolgen. Deze kerk is een rijksmonument. Dat houdt in dat er geen andere bestemming gevonden zal kunnen worden die goedgekeurd wordt door de rijksdienst voor cultureel erfgoed. Aan het interieur mag niets gewijzigd worden. Daarmee is de kerk niet aantrekkelijk voor een koper, je kunt er niks mee doen en er ligt een begraafplaats naast, die blijft. Het parochiebestuur blijft zitten met een gebouw dat onverkooptbaar is en waar, na sluiting, tóch geld in geïnvesteerd moet worden. Bij sluiting vallen alle inkomsten vanuit Vierakker weg, parochianen zullen

de kerkbalans dan niet meer voldoen. Wat voor zin heeft dit besluit dan?

Toch willen we ook onszelf de vraag voorleggen wat wij nu, en na sluiting, samen willen behouden, hoe we bijeenkomen, hoe en waar we willen vieren, etc. Aan deze vraag komen we deze avond niet voldoende meer toe. Besloten wordt het gesprek hierover met elkaar voort te zetten.

Locatieraad

Openstellingen weer van start

GEZOCHT: enkele enthousiaste personen

De eerste week van mei starten de openstellingen weer.

De kerk is tot halverwege september op dinsdag- en donderdagmiddag van 13.30 tot 16.00 uur open. Er zijn dan rondleiders aanwezig die u graag antwoord geven op vragen die u hebt. Daarnaast is de kerk natuurlijk dagelijks van 10.00 tot 16.00 uur vanuit het voorportaal te bewonderen. Wanneer u een muntstuk van € 0,50 doneert, licht het hoofdaltaar aan.

Wilt u de groep van rondleiders versterken, graag!

Door de toename van het aantal bezoekers de afgelopen jaren kunnen we extra hulp goed gebruiken.

Als u zo af en toe een paar uurtjes kunt komen, zullen we dat zeer op prijs stellen. Natuurlijk krijgt u uitgebreide informatie en begeleiding om de wetenswaardigheden van onze kerk aan de gasten over te dragen, maar u kunt ook assisteren in ons “kerkwinkeltje”.

Als uw interesse verder gaat, kunt u ook in aanmerking komen om rondleider/leidster te worden voor groepen die onze kerk buiten de reguliere openingstijden willen bezoeken. Aarzel niet, wij werken altijd in groepjes zodat u de benodigde kennis spelenderwijs leert. Interesse? Bel voor aanmelding of informatie met Ria Tijssen (441743) of Margreet Gründemann (555559) of stuur een email naar info@demooistekerk.nl

U kunt ook komen kijken op de dinsdag- of donderdagmiddag tussen 13.30 uur en 16.00 uur in de kerk. U bent van harte welkom!

Een kaarsje bij Maria in Olburgen

Maar bij welke Maria? U kunt kiezen uit 5 verschillende Mariabeelden.

Pastoor Henricus Lowes (1865-1872) heeft de grondslag gelegd voor de bouw van de huidige Olburgse kerk (1896). De bisschop vond het bouwplan stoutmoedig en wilde besnoeien op de bouw met als gevolg dat er nog meer giften vrij kwamen en de plannen zelfs werden uitgebreid.

Daardoor kon er ook voor het interieur 'groots' uitgeroepen worden en werd na het hoofdaltaar in 1874 het Maria-altaar geplaatst in de linker zijbeuk van de kerk. Het Mariabeeld op dit altaar komt uit het atelier van Cuypers en Stolzenberg te Roermond. Vanaf dat moment kon er in de kerk een kaarsje bij Maria opgestoken worden.

Tegenwoordig worden daar de kaarsjes niet meer opgestoken maar de bruiden bidden er bij hun huwelijksluiting nog altijd graag om Maria's zegen.

Het kaarsje bij Maria kan tegenwoordig rechtsachter in de kerk gebrand worden bij een mooie afbeelding van Maria, de Moeder van Altijd durende bijstand, met haar zoon Jezus op haar arm. Sinds wanneer deze afbeelding daar hangt en waar het vandaan komt is niet terug te vinden.

Links achterin staat een beeld van Maria met haar Heilige Hart. Ook spreekt men wel van het Onbevleete Hart. Het is geschilderd in de originele neogotische kleuren. Dit beeld is lange tijd weggeweest uit de kerk maar op een gegeven moment heeft het dit plaatsje gekregen en kan er even bij stil gestaan worden, ook al is er geen gelegenheid een kaarsje te branden.

En dan staat er sinds het feest t.g.v. het 150-jarig bestaan van onze kerk ook een Mariabeeld op een draagbaar in het portaal van de kerk. Klaar om weer meegenomen te worden bij een sacramentsprocessie, zoals jarenlang gebruikelijk was. Ook dit Mariabeeld komt uit het atelier van Cuypers en Stolzenberg.

Het vijfde Mariabeeld is buiten in de voortuin tussen de pastorie en het kerkhof te vinden. Dit beeld is in mei 1940 geplaatst. En omdat het in weer en wind staat heeft het veel te lijden en is het al verscheidene keren gerestaureerd en opnieuw in het wit gekleed. Dit beeld is in mei 1940 geplaatst. En omdat het in weer en wind staat heeft het veel te lijden en is het al verscheidene keren gerestaureerd en opnieuw in het wit gekleed.

Maria, onze toevlucht

Liefdevolle Maagd Maria,
nog nooit is gehoord
dat iemand voor niets
zijn toevlucht tot U zocht.

Aangemoedigd door dit vertrouwen,
kom ik tot U
met mijn zorgen.

Wijs mijn gebeden niet af,
maar neem ze goedgunstig aan
en wil mij verhoren,
o lieve Maagd Maria.

(Bernardus van Clairvaux)

